

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Uredništvo in upravnništvo: Marburg a. d. D., Badgasse 6 - Naročnina: letno RM 4.80, polletno RM 2.40, četrtletno 1.20 RM

I. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 4. Oktober 1941

Nr. 28

Ogromni vojni uspehi na vzhodu

Vzhodno od Kijeva je bilo ujetih okrog 600.000 boljševikov - Nepregledni plen v rokah nemške vojske -

Boljševiške izgube na vseh važnih točkah vzhodne fronte

Vojna zgodovina bo zabeležila uničevalno bitko vzhodno od Kijeva po vsej pravici kot največje vojno dejanje vseh časov, odkar obstoja človeštvo. Številke vojnih ujetnikov in plena, ki je padel v roke nemške vojske in njenih zaveznikov, so tako ogromne, da so zasenčile vse, kar je svet doživel na polju vojnega dogajanja. Bitka pri Kijevu je bila v svoji zmagovitosti na naši strani za nadaljnji potek operacij največjega pomena, ker je v vsej ogromnosti obkolitve in uničevalnega učinka zdrobila pet sovjetskih armad. Ta bitka pa je obenem tudi dokaz velikih težav, s katerimi se morajo boriti hrabre nemške in zavezniške divizije proti številčno močnemu, v obrambi pa srditemu sovražniku.

Tako je pretekli četrtek javilo vrhovno poveljstvo nemške vojske, da se je kijevska bitka v toku četrtega nagibala svojemu koncu. Vsi obupni poskusi zadnjih obkoljenih sovražnih sil so bili s krvavimi izgubami za boljševike odbiti. Iz petkovnega poročila nemškega vrhovnega poveljstva je bilo razvidno, da se je drama petih sovjetskih armad v omenjenem času nagibala h koncu. Nemško letalstvo je več dni sipalo smrt in uničenje v obliki bombne toče na obkoljene boljševiške odrede, ki so bili zapisani ali smrti ali ujetništvu. Tretjega izhoda ni bilo. V posebnem poročilu nemškega vrhovnega poveljstva je bilo rečeno, da je pričakovati vsak čas uničenja zadnjih obkoljenih sovražnih sil. Število vojnih ujetnikov je medtem naraslo na 574.000, toda ni še bilo dokončno, kajti dotok ujetnikov je stalno naraščal. Vojni plen je bil sploh nepregleden.

Medtem je nemško letalstvo uspešno uničevalo železniške zveze in oboroževalne industrije okrog Harkova, Tule in Moskve.

Tudi na drugih odsekih ogromne

vzhodne fronte so bile operacije za nemško vojsko in njene zaveznike izredno uspešne. Kjer niso naravnost prodirale, so bili vsi protinapadi boljševikov s krvavimi izgubami za sovražnika povsod odbiti. Letalstvo je uspešno podpiralo operacije suhozemne vojske z izdatnimi bombnimi napadi na dovozne kolone, municijska skladišča, zbirališča čet in na postojanke same.

V ponedeljek je sporočilo vrhovno nemško poveljstvo, da so nemške in italijanske divizije uničile v obkoljevalnem napadu tri sovjetske divizije severovzhodno od Dnjepropetrovska. Pri

tej priliki je bilo ujetih 13.000 boljševikov, zaplenjenih 69 topov in mnogo ostalega vojnega materiala. Deli teh divizij so se umaknili s krvavimi izgubami v neko močvirje.

Bojna letala so medtem uspešno bombardirala železniške proge v območju Doneca ter Moskve. V vodovju okrog Kronstadta je dobila neka sovjetska križarka težke bombne zadetke. V noči na 29. septembra so nemška bojna letala bombardirala važne vojne naprave v Leningradu in v Moskvi.

V operacijah vzhodno od Dnjeptra so italijanske čete razbile močnejše sovražne sile ter ujele v teku teh operacij več tisoč boljševikov. V severnem odseku vzhodne fronte je izvedla neka nemška infanterijska divizija dne 28. in 29. septembra zelo uspešen napad na postojanko, ki jo je sovražnik srdito branil. Pri tej priliki je bilo v naskokih zavzetih 210 bunkerjev.

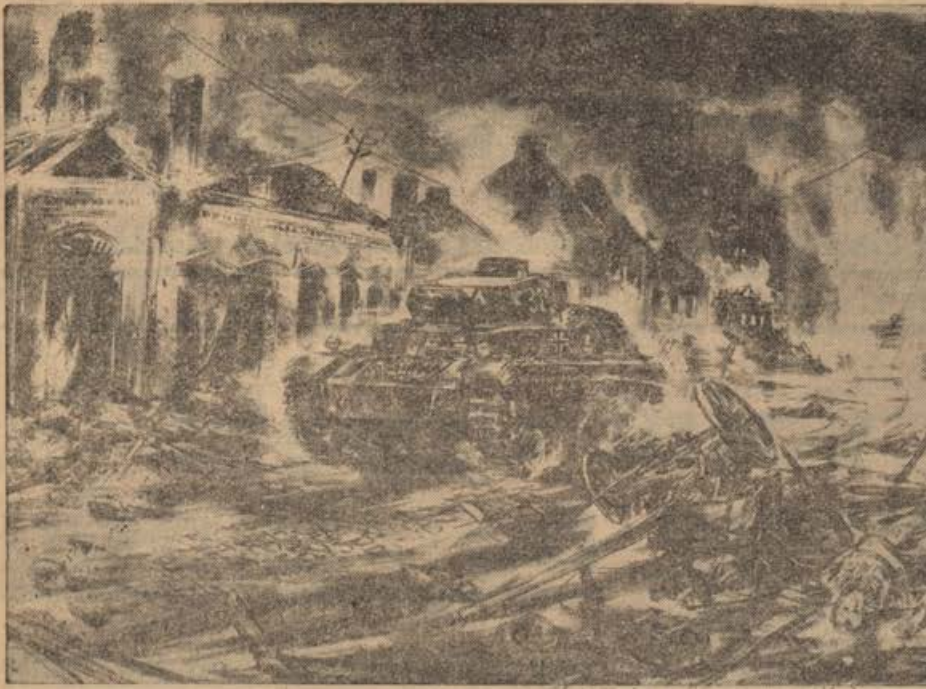
Dne 30. septembra so odredi nemškega letalstva uspešno napadali železniške transporte boljševikov okrog Harkova, obenem pa so nadaljevali uničevanje železniškega omrežja vzhodno od Leningrada. Tudi naprave mурmanske železnice so bile uspešno bombardirane.

Po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 1. oktobra, so potekale napadalne operacije vzhodno od Dnjeptra prej ko slej uspešno. Vzhodno od Dnjepropetrovska je zavzela neka oklopna divizija v iznenadnem napadu več sovražnih baterij. Severno od tega mesta je zadela neka druga oklopna divizija na sovražne tankovske odrede ter je uničila 45 od 80 sovjetskih tankov. Ostanek je pobegnil. Nemška bojna letala so tudi v noči na 1. oktober bombardirala važne vojaške naprave v Moskvi.

(Zeichnung Hanich-Scherl)

Oberfeuerwerker Roosevelt: »Einen Augenblick, Sam, gleich wirst du etwas merken!«

(PK-Zeichnung-Markowski-Scherl-M)

Panzer rollen durch eine brennende sowjetische Stadt

Preoblikovanje Evrope

Gospodarski minister Reicha, Walter Funk, je imel te dni pred gospodarsko zbornico v Dresdenu zela zanimiv govor, ki nam očituje velike načrte Reicha na vseh področjih gospodarskega preoblikovanja Evrope. Že uvodoma je izjavil minister sledeče: »Danes gospodarimo na področju, ki sega od Severnega Ledenege morja do Črnega morja in od Finskega zaliva do Atlantika.«

Minister Funk je v svojem globokem govoru povsem pravilno ugotovil, da svet še ni videl gospodarske uprave s tako ogromnim področjem in prav tako ogromnimi nalogami. Povsem jasno je tudi, da taka uprava ne more pravilno funkcionirati, ako bi se postopalo v centralističnem in birokratskem smislu. Životvornost kroži v žilah nemškega narodnega gospodarstva, ki je državno dirigirano gospodarstvo. Velike važnosti je pogoj, da krožijo lastne sile v tem ogromnem gospodarstvu. Ravno radi tega vidimo in gledamo gospodarstvo tega ogromnega prostora kot enoto.

»Nočemo izvajati svetovnega gospodarstva«, je dejal minister Funk, »ker hočemo sodelovati z drugimi državami v okviru pravične in zdrave izmenjave. Zahtevati pa moramo, da se bodo ista načela uveljavila tudi v evropskem gospodarstvu, ki naj stremi za enim in istim ciljem: kontinentalni ali celinski Evropi. Veliki vojaški uspehi so ustvarili predpogoje za obnovo Evrope. Smo že sredi tega preoblikovanja in si v tem delu ne pusti-

mo izven Evrope predpisovati ne formul in nikakih poti.«

Nato se je minister bavil s celo vrsto temeljnih načel, po katerih je bilo zgrajeno gospodarstvo nacional-socialistične države. Zlasti je minister podčrtal priznanje privatne lastnine. S privatno lastnino je bila priznana tudi privatna oblika podjetništva, privatna inicijativa in lastna odgovornost gospodarstva, istočasno pa tudi privatni riziko ali nevarnost.

Minister Funk se je v svojih nadaljnjih izjavah uprl proti pojmovanju, da v gospodarski skupnosti vojne ni nikakega rizika več. Tako pojmovanje zanika po mišljenju ministra storitveno stremenje vseh ljudi. Pri višjih

storitvah — tako je poudaril govornik — mora biti zavarovana tudi višja možnost ustvarjanja.

Kar se tiče samouprave v gospodarstvu, je dejal minister, da so voinogospodarski ukrepi nujno zahtevali preložitev reorganizacije, ki jo je on že pred vojno započel. Korist take nove ureditve pa ne stoji v nobenem pravem razmerju do vznemirjenja, ki bi nujno nastalo vsled reorganizacije v tem trenutku.

V svojem nadaljnjem govoru se je minister bavil z vprašanjem preskrbe surovin, razdelitve dobav, z delovnimi razmerami, z vprašanjem cen in denarja ter je tudi v tem oziru dal koristnih navodil. Zlasti pa se je bavil z vprašanjem financiranja vojne ter je pobijal mnenja tistih, ki menijo, da denar itak ne igra nikake vloge. Kdor izusti take besede, je državni zločinec. Denar, ki je preostal vsled nujnih vladnih omejitev na področju potrošnje, se mora do zadnjega postaviti v službo financiranja vojne. Glede borz je istotako izjavil minister Funk, da morajo ohraniti svoje funkcije, ker jih je smatrati kot zelo važen instrument gospodarskega vodstva v okviru financiranja vojne. Ukrepi, ki jih je v tem oziru izvršila državna uprava, bodo doprinesli dokaz, da v Reichu ni mesta za vojne dobičke in vojne dobičkarje.

Minister Funk je končal svoja globoka izvajanja s sledečimi besedami: »Nacional-socialistična država bo oživotvorila Führerjevo besedo, da v vojni ne sme nikdo imeti dobičkov v času, ko vojaki tvegajo na fronti svoje življenje. Vojna bo stavila gospodarstvu nove naloge. Prišle bodo tudi nove težave, ki jih bo treba premagati. Imamo samo en cilj: zmago, ki pomeni za nemški narod srečno bodočnost, obenem pa tudi svobodno, mogočno Veliko Nemčijo.«

Churchill in Roosevelt — največja goljufa vseh časov

Pomembna izvajanja Reichspressechef-a Dr. Dietricha o poročevalski politiki naših nasprotnikov

Pondelejek se je vršil v Berlinu v prisotnosti italijanskega ministra in veleposlanika Alfieri-a sprejem na čast odposlanstva italijanskih časnikarjev. Pri tej priliki je govoril Reichspressechef ali vodja celokupnega nemškega tiska Dr. Dietrich o poročevalski politiki osovine Berlin-Rom ter o politiki naših nasprotnikov.

Dr. Dietrich je med drugim dejal: »Če hoče izpolniti tisk v službi narodov visoke naloge, ki mu jih je poverila nova doba, ne sme biti kupljivo

orodje v rokah interesov posameznikov. Tak tisk mora biti izraz volje narodov in njih skupnih interesov.«

Govornik se je nato bavil z vprašanjem poročevalske politike ter je ugotovil, da so tisti, ki so verjeli in zaupali osovinskemu tisku, bili vedno dobro informirani. Tisti pa, ki so verjeli geslom anglosaksonskih časnikarskih židov, so doživeli celo vrsto nesramnih potegavščin in strašnih prevar.

»Če smo od časa do časa molčali iz razlogov vojaške discipline ter v svrhu

Značilno priznanje g. Churchilla

Vodstvo vojne in določanje dogodkov je v nemških rokah - Torek je govoril Churchill pred angleškim parlamentom

Preko Stockholma poročajo: »Nikaškega povoda ni za predčasno veselje o izrednih uspehih Anglije«, tako je dejal ministrski predsednik Winston Churchill v torek pred angleškim parlamentom. Churchill je nadalje izjavil, da ne more nič upolnega prorokovati, ker je pričakovati, da bo sovražno vodstvo vojne poostrišlo svoje operacije na vodi in v zraku. »Nadaljevat ćemo uspešno prakso zatajevanja izgub na morju«. Kljub temu je smatral Churchill za potrebno, potolažiti angleško prebivalstvo z izjavo, da so izgube zadnjega četrletja dosegle komaj tretjino izgub prejšnjega četrletja. Churchill je pri tem iz previdnosti zamolčal dejstvo, da je angleška trgovska mornarica silno skopnela. Iz poročil nemškega vrhovnega poveljstva je

namreč razvidno, da sta nemška mornarica in letalstvo v januarju, februarju in marcu potopila 2 milijona in 516.000 ton trgovskega brodovja, dočim je bilo v času od 22. junija do 22. septembra potopljenih samo 931.730 ton.

»Iz brezna nevarnosti smo splezali na široko planoto«, je dejal Churchill, »in sedaj se razprostira pred našimi očmi težavna in nevarna pot, po kateri moramo naprej«. Churchill je »pomoč, ki bo prišla z one strani«, edini svetli žarek. Več — tako je dejal Churchill — ne morem povedati. Klaverno praznino svojih besed je utemeljil z zmešnim izgovorom, da bi mu zbornica prav gotovo ne prihranila očitkov, ako bi po neumnosti ali pa samo zgolj radi tega, biti interesanten, karkoli povedal, kar bi se pozneje izkazalo kot škodljivo.

Churchill je priznal, da nima nikakih načrtov in da je vsa inicijativa vojnega vodstva v rokah Nemčije. To javno priznanje je izpovedal pred parlamentom s sledečimi besedami: »Mi smo si popolnoma na jasnem o tem, kar namerava Nemčija. Nemčija ima možnost, težišče svojega vojnega postopanja vsak trenutek preložiti. Nemčija ima dovolj divizij in dovolj orožja. Nemčija ima inicijativo v svojih rokah, mi pa nimamo moči za prevzemanje inicijative.«

V svojih nadaljnjih izjavah se je Churchill nato bavil z mučnim vpraša-

njem pomoči boljševikom. Izjavil je med drugim, da bo Sovjetska vlada garantirala za mesečne dobave vojnega materiala. Pri teh dobavah pa je vse-kakor upoštevali »slučajnosti vojskovanja«. Tu ne gre samo za fabrikacijo orožja, nego tudi za organizacijo transporta in prevzema. »Možno je, da ne bo dobra volja Anglije in njena darežljivost ovirajoči činitelj, pač pa transport«. S tem je Churchill priznal, da so angleške obljube glede pomoči sovjetom same utvare.

Churchill je nato posladkal vsa ta grenka priznanja s tem, da je pihnil v trobento klaverne in nesramne zmage nad Iranom. Zasedba Irana da je bila eden izmed najbolj uspešnih in izvedenih ukrepov Anglije. Pa tudi to »veliko dejanje« je zasenčila skrb pred bodočnostjo. Churchill je končal svoj govor z zagotovilom, da ne more zbornici napovedati nikakih upov in jamstev. Bodoča zima ne daje nikakih izgledov, da bi se nemški pritisk na Sovjetsko Unijo oslabil.

»Zima in megla« — tako je tarnat Churchill — prinašata nove nevarnosti, prav gotovo pa nove in še hujše boje.«

Angleži so Sovjetom dobavljali vojni material že pred pričetkom nemško-sovjetske vojske. Egipčanski list »Ahram« je objavil članek letalskega strokovnjaka lista »Sunday Times«, ki trdi, da je Anglija doslej dobavila Sovjetiji vojnega materiala v vrednosti 15 milijonov funtov. Najpomembnejši transporti vojnega materiala so bili izvršeni po morskem poti 14 dni pred izbruhom vojne med Nemčijo in Sovjetijo. Zadnji konvoj (ladijska spremljava) je prišel po tej poti 29. junija v Sovjetijo.

otajšanja trdega dela naših vojakov, je bil to navadno čas, ko je govorila nemška vojska. Pri naših nasprotnikih je to seveda drugače. Čas, ko mi tiho delamo, je tisti čas, v katerem oni nesramno lažejo. Čim nesramnejše so njihove laži, tem strašnejše je njih prebujenje, kadar dejstva vedno znova razkrinkavajo njih goljufije. Tako so dan za dnevom izpostavljeni zasmehu. Kaj bi že dali, ako bi danes mogli uspešno preklicati vse svoje laži! Toda te laži so tiskane črno na belem. Skrbeli bomo zato, da jih rešimo pred pozabljenjem. Te laži bodo ostale za vse čase dokument njihove sramote in svarilo za vse narode.

Churchill in Roosevelt — tako je nadaljeval svoj govor Reichspressechef Dr. Dietrich — delata najneumnejšo poročevalsko politiko, ki si jo je sploh mogoče zamisliti. V tej neumnosti jih nadkriljujejo samo še tisti revčki, ki jima venjamejo. Churchillova politika laži je politika kvartopirca, ki nima ničesar več izgubiti. Roosevelt pa je goljuf pri kartah, ki si obeta pač vse od britanskega carstva. Oba skupaj sta največja ljudska goljufa vseh časov. Churchill in Roosevelt nimata socialnega čuta. Oba sta preostanek iz davniške dobe kapitalizma. Milijoni ljudi na svetu se pustijo varati od teh muzejskih tipov človeške zaostalosti, ki razmetujeta moralne fraze v poljubni množini. Miroljubni narodi jima nasedajo ter gredo slepo v svojo propast. To vse pa samo radi tega, ker razpolagata oboja hinavca s tiskom, ki ne služi interesom narodov, temveč krvnemu gospodstvu denarja. Evropski tisk pod vodstvom osovinskega žurnalizma je že stopil na pot duhovne in moralne obnove. Ta tisk je že danes duhovno zbirališče za časnikarje vseh dežel, ki so — sproščeni kapitalističnih vezí — tudi voljni, služiti edinole blagru svojih narodov.

(PK. Schuerer, Presse Hoffmann)

Bolschewistische Verteidigungsstellungen vor Leningrad, die jetzt unseren siegreichen Truppen als Bereitschaftsstellungen für den weiteren Angriff dienen

Izjalovljena angleška non-stop-ofenziva

Britanci so izgubili v 12 tednih 1400 letal in 4200 letalcev - Angleške uradne laži imajo kratke noge

Angleži so izgubili v teku svoje tolikanj napovedane in v pomoč boljše-vikom usmerjene zračne »ofenzive brez prestanka« (non stop) 1400 letal. Ta izguba je tako velika, da si je začel že celo angleški letalski minister Sinclair beliti svojo glavo. Tudi minister že uvideva nesorazmerje med namenom in uspehom v tej non-stop-ofenzivi. Angleži so torej izgubili v treh mesecih 1400 letal, dasiravno niso zabeležili s temi svojimi napadi nikakih bistvenih uspehov. Katastrofalni poraz angleške non-stop-ofenzive si moremo predočiti šele tedaj, če ga primerjamo z nemškimi letalskimi izgubami na vzhodu v istem času. Kakor je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, je izgubilo nemško letalstvo na vzhodu v istem času 725 letal. Pripomniti pa je, da so uspehi nemškega letalstva na vzhodu tako silni, da ni mogoča nobena primerjava s poletji Angležev preko Kanala. Pomisliti je tudi treba, da je moralo nemško letalstvo v tem času premagovati

bistveno večje težave kot angleški letalci pri svojih napadih na kanalsko ozemlje. Angleži so izvrševali svoje polete po dnevu samo pod največjo zaščito lovcev, tako da je med sestreljenimi letali veliko število lovskih letal. Ako se vzame, da je z vsakim letalom bilo sestreljenih troje mož, to je pri 1400 letalih 4200 mož letalskega osebja. Da je angleško letalsko ministertvo že »občutilo« to izgubo, je povsem jasno.

Kljub temu priznanju lastnih neuspehov pa Angleži s svojo propagando lažejo, kjerkoli le morejo. Tako so si pretaklo soboto izmislili novo »zmag«, vredno dosedanjih zmag pri Dünkirchenu, Andalsenu, na Grškem, v Libiji in na Kreti.

Kaj se je zgodilo? Angleži lažejo, da

so dne 27. septembra sestrelili nad Kanalom nič manj in nič več kot 21 nemških letal. Ta vest je bila od začetka do konca popolnoma zlagana. Sedaj so nemške pristojne oblasti razkrinkale laž, ki je bila namenjena samo angleškemu prebivalstvu. Resnici na ljubo je bilo z nemške strani sporočeno, da je bilo 27. septembra sestreljeno skupno 23 letal. Po povratku vseh nemških letal, ki so sodelovala pri teh akcijah, se je ugotovilo, da ni manjkal niti en letalec, opazovalec ali kak drug član nemških letalskih posadk. Nemško letalstvo in svet pričakujeta, da bo angleško letalstvo popravilo to laž z objavo imen sestreljenih nemških letalcev, padlih ali ujetih v letalskih akcijah nad Kanalom dne 27. septembra. Nemško letalstvo objavlja sproti imena vseh angleških letalcev, tako da Angleži ne morejo ničesar utajiti. Vsekakor je velika lopovščina, nevredna frontnih bojovnikov, da Angleži štejejo lastna sestreljena letala kot »nemške izgube«. Star pregovor pravi, da ima laž kratke noge. To se je izkazalo tudi v neštetihi slučajih angleške lažipropagande.

Prva obletnica

Trojnega pakta

Dne 27. septembra 1940 so v Berlinu podpisali zastopniki Nemčije, Italije in Japonske takozvani Trojni pakt, s katerim so si medsebojno uredili svoje življenjske prostore. Japonska je na temelju tega pakta priznala Nemčiji in Italiji vsa prava glede vodstva in organizacije njihovega življenjskega prostora v celinski Evropi, Nemčija in Italija pa sta priznali Japonski vodstvo in organizacijo življenjskega prostora v Vzhodni Aziji. Tako je postal Trojni pakt, kateremu so se pozneje pridružile Slovaška, Madžarska, Romunija, Bolgarija — Jugoslavija je svoj pristop dva dni po podpisu nesramno preklicala in je bila radi tega kaznovana z likvidacijo — in končno tudi Hrvatska, ne samo političen in diplomatičen instrument prve vrste, temveč je postal temelj novega svetovnega reda sploh.

Führer, Duce in japonski ministrski predsednik knez Kono je so ob tej priliki izmenjali prisrčne brzjavke, polne zamozavesti in zadovoljstva nad v vojni doseženimi skupnimi uspehi. Prav tako prisrčne in pomembne čestitke so brzjavno izmenjali tudi zunanji ministri treh velesil, gg. v Ribbentrop, grof Ciano in Tojoda. V Berlinu, Rimu in v Tokiju so se v zvezi z obletnico vršile časi primerne proslave tega pomembnega datuma, s katerim so Nemčija, Italija in Japonska položile temelj obnove sveta. Ta nova ureditev pomeni popolno moralno in politično preusmeritev sveta v smislu novega dviga blagostanja Evrope in Azije.

Preteklo nedeljo sta prispela v Moskvo šefa ameriške in angleške delegacije za pogajanja o pomoči za Sovjetsko Unijo, gg. Harriman in Beaverbrook. Takoj po prihodu se jima je takoj mudilo k Stalinu v Kreml, kjer se je po dosedanjih poročilih vršila »zelo burna debata«. Harrimana in Beaverbrooka so sprejeli tudi zastopnik zunanjega komisarja Višinski, ameriški poslanik Steinhart in angleški poslanik Sir Stafford Cripps. V ponedeljek se je vršila častniška konferenca in ob tej priliki je izjavil Harriman med drugim tudi sledeče: »Delati bomo morali zelo hitro, ker je čas zelo dragocena stvar.«

Povsem nejasno je tudi, zakaj sta Harriman in lord Beaverbrook prišla šele v nedeljo v Moskvo. Iz objavljenih angleških poročil o potovanju obeh šefov ameriške in angleške delegacije je izgledalo, da sta bila že davno v Moskvi in da so se pogajanja že začela. Po sprejemu v Kremlu pa sta angleški in ameriški poslanik priredila v svojih poslaništvih velike sprejeme, katerih sta se udeležili tudi obe delegaciji. Harriman je izjavil za javnost tudi to, da je Amerika pripravljena, doprinesiti k junaški borbi sovjetov močan prispevek. Harriman je boljše-viški javnosti zaenkrat zamočal Rooseveltovo radovednost o stanju na vzhodni fronti, preden se bo odločil za večje pošiljke materiala boljše-vikom. To zahtevno so Amerikanci in Angleži že preje parkrat podčrtali. Ni izključeno, da sta Roosevelt in Churchill aran-

žirala moskovsko konferenco samo zato, da bi že vendarle doznala, kako dolgo neki utegne razbremenjavati sovjetska vojska Anglosaksonce.

Angleži ravno tako igrajo dvojno igro. Na zunaj govore o povišanju produkcije, ki je nastala z londonskim »tankovskim tednom«. Londonsko časopisje je polno obljub za boljše-vike, ki da jim je treba čimprej ponuditi izdatno pomoč. Tudi angleški parlament se hoče baje v kratkem baviti z vprašanjem pomoči za boljše-vike.

Čudno je pri vsem tem le to, da bo angleška zbornica obravnavala vprašanje pomoči Sovjetije v tajni in javni seji. Seja parlamenta bo potemtakem razdeljena na dva dela. Churchill se je moral zadovoljiti s tako rešitvijo, ker so razni poslanci in razun tega tudi minister za letalsko produkcijo Brabazon izjavili svoje pomisleke glede pomoči za boljše-vike. Ker teh pomislekov ne morejo obravnavati na javni seji, se bodo pač pomenili na tajnem sestanku parlamenta.

Moskovska konferenca je najboljšje merilo za anglosaksonske prazne obljube. Izgleda, da že obupujejo nad Sovjetijo, zato si hočejo v Moskvi počasi dobiti vse potrebne podlage. Anglosaksonci pač hočejo natančno vedeti, ali se sploh še izplača podpirati Sovjetijo v njeni brezupni borbi z zmogovito nemško vojsko.

Naroči, Štajerskega Gospodarja!

Vojna z Anglijo

Nemške podmornice uničujejo angleške spremljave Toča nemških bomb na angleške ladjedelnice

Pretekli četrtek je bil za angleško trgovsko in oskrbovalno mornarico črn dan. Nemške podmornice so namreč omenjenega dne napadle zapadno od afriške obale neko spremljavo, sestojčo iz 12 ladij. Kljub močnemu zavarovanju s pomočjo angleških rušilcev je bilo enajst ladij torpediranih in potopljenih. Samo majhen parnik je zamogel pobegniti. Enajst potopljenih parnikov je imelo skupno 78.000 ton.

Pretekli četrtek so nemška bojna letala bombardirala uspešno železniške proge na škotski obali. V noči na četrtek pa so nemška bojna letala napadla pristanišče mesta Dover.

V severni Afriki so nemški lovci brez lastnih izgub sestrelili vzhodno od Solluma sedem britanskih lovskih aparatov.

V soboto je izdalo nemško vrhovno poveljstvo bilanco podmorniške vojne proti Angliji v času od 22. junija do 22. septembra. To četrletje je bilo za Anglijo zares črno. Medtem ko je nemška vojska izvojevala na vzhodu sijajne uspehe proti boljševikom, je sledil v podmorniški vojni proti Angliji prav tako udarec za udarcem. Angležem niso nič pomagale najskrbnejše zaščite spremljav z rušilci in drugimi bojnimi ladjami. Nemške podmornice so drzno napadale in izstrelile iz spremljav vse, kar jim je prišlo pred torpedne cevi. V času od 22. junija do 22. septembra so nemške podmornice potopile 93.730 brutoregisterskih ton sovražnega trgovskega brodovja.

K temu številu moramo pripisati še 78.000 ton, ki so jih potopile nemške podmornice v drznem zaletu ob afriški obali. V treh mesecih je izgubila angleška trgovska mornarica, ki je tako važna za oskrbovanje britanskega otoka, nič manj kot milijon ton ladijskega prostora. Milijon ton ladij transportira 1.460.000 ton blaga.

Od 22. junija do 22. septembra so nemške podmornice potopile Angležem, ki naj bi jih bili boljševiki baje razbremenili, eno milijardo in 460 milijonov kilogramov vojno-važnega blaga. Če bi se to množino naložilo na vlak, bi bil ta vlak tako dolg kakor cel britanski otok. Porabilo bi se 73.000 vagonov in bi tak vlak zavzel dolžino 730 kilometrov.

Angleži še niso preboleli prvega udarca ob afriški obali, že jih je zadel drug udarec nemških podmornic v Atlantiku, kjer so podmornice napadale neko angleško spremljavo več dni tako dolgo, dokler niso potopile 12 ladij in eno ladjospremljevalko. Neka nemška podmornica je razen tega potopila v južnem Atlantiku neko 12.000 tonsko petrolejsko ladjo. Britanska oskrbovalna mornarica je tako izgubila nadaljnjih 79.000 ton.

V soboto so poskusili Angleži napasti kanalsko obalo. Pri tem so izgu-

bili 23 letal. 17 jih je bilo sestreljenih v zračnih borbah.

Da se nemška mornarica uspešno bori v Atlantiku, je dokazala v tednu od 20. do 27. septembra, v katerem je potopila 24 ladij s skupno 160.500 tonami. V istem času je nemško letalstvo potopilo 33.000 ton, tako da so Angleži izgubili v tem tednu skupno 193.500 ton svojega trgovskega brodovja.

V noči na 29. septembra so nemška bojna letala bombardirala vojaške naprave ob kanalu Sv. Jurija ter na jugovzhodni obali Anglije.

V Severni Afriki so nemška bojna letala uspešno bombardirala angleška taborišča in skladišča pri Tobruku. V teku teh napadov je sovražnik izgubil sedem letal.

Slabije sovražne letalske sile so v noči na 28. septembra priletele v severozapadno in jugozapadno Nemčijo. Vsled bombnih zadetkov je nastala manjša škoda. Nek angleški bombnik je bil sestreljen.

V noči na 30. septembra je bil od strani nemških letal uničen vzhodno od

Great Yarmoutha nek tovorni parnik z 8000 tonami. Obenem je bila iz neke formacije rušilcev potopljena ena izmed teh edinic. Nadaljnji napadi so veljali pristaniščem na vzhodni škotski obali in na jugovzhodu Anglije. V isti noči je vdrl sovražnik z letali v Nemčijo in nekaterimi aparati v daljšo okolico Berlina. Vsled bomb na stanovanjska področja, zlasti v Hamburgu, je imelo prebivalstvo človeške žrtve. Angleško letalstvo je izgubilo 29. septembra in v omenjeni noči skupno 11 letal.

Močni odredi nemškega letalstva so 1. oktobra bombardirali ladjedelniško središče Newcastle. V dokih in ladjedelniških napravah so nastale velike eksplozije in obsežni požari. Bombni napadi so veljali razen tega vojno važnim napravam na angleški vzhodni obali in na Škotskem.

V Severni Afriki so nemška bojna letala uspešno napadla neko angleško taborišče pri Tobruku.

Angleški bombniki so v noči na 1. oktobra vrgli razstrelilne in zažigalne bombe na stanovanjska področja več nemških mest, ki so imela človeške izgube. Več stanovanjskih hiš je bilo porušenih ali poškodovanih. Posamezna letala, ki so skušala napasti Berlin, so bila primorana k begu. Troje sovražnih letal je bilo pri tem sestreljenih.

Hudi udarci za angleško

vojno mornarico

Italijanska torpedna letala so potopila in poškodovala enajst vojnih ladij nedaleko Gibraltarja

Preteklo soboto so napadla italijanska torpedna letala nedaleko Gibraltarja neko britansko vojno brodovje, ki je pravkar izplulo iz velikega vojnega pristanišča. Italijani so pri tej priliki s torpedi potopili dve težki in eno lahko križarko. Neka bojna ladja, nadalje neka druga, še ne ugotovljena edinica, šest križark in en rušilec so bili vsled torpednih zadetkov manj ali več poškodovani. Razen tega so potopile edinice italijanske vojne mornarice dve trgovski ladjji, dočim sta bili dve drugi sovražni trgovski ladjji potopljene s strani torpednih letal.

Ta velik uspeh italijanskega letalstva je javilo italijansko vrhovno poveljstvo s posebnim poročilom. Kakor se je izvedelo naknadno, je bilo sestavljeno angleško brodovje iz spremljave, sestojče iz ene bojne ladje, večjega števila križark in okrog deset rušilcev.

Po vesteh, ki jih je prejel nemški tisk preko Stockholma, je sedaj priznala angleška uradna agencija Reuter, da je bila pred Gibraltarjem zadeta med drugim tudi bojna ladja »Nelson«, ki je s svojimi 40.000 tonami in 1320 možmi posadke ena izmed največjih bojnih ladij angleške mornarice. Kakor navadno, tako je agencija Reuter angleškemu občinstvu previdno zamolčala ostale izgube angleškega sredo-

zemskega brodovja. Angleško občinstvo pač ne sme izvedeti, da so bile potopljene pred Gibraltarjem tri križarke in štiri trgovske ladje, da ne omenimo še sedem poškodovanih vojnih ladij.

Eliaš obsojen na smrt

V sredo je prvi senat nemškega ljudskega sodnega dvora v Pragi na svoji glavni razpravi, ki jo je vodil predsednik imenovanega sodišča dr. Tierack, obsodil bivšega predsednika protektoratske vlade Alois-a Eliaš-a, radi naklonjenosti sovražnikom in priprav za veleizdajo na smrt. Hkrati je izgubil za vedno državljanske časti in pravice. Njegovo premoženje se je zaplenilo. Obtožnico je zastopal vodja državne policije v Pragi Obersturmführer, Oberregierungsrat Dr. Geschke. Eliaš, ki se je v svoji končni besedi priznal za krivega, je izjavil, da je globoko prepričan, da gre češki narod z ozirom na geopolitične, gospodarske in socialne razloge samo v okviru Velike Nemčije boljši bodočnosti nasproti. On upa, tako je zaključno dodal Eliaš, da bo njegova obsodba doprinesla češkemu narodu uvidevnost, da se bo končno otrese zmot in iluzij ter prišel na pravo pot. Glavni razpravi ljudskega sodišča so prisostvovali zastopniki nemškega in češkega tiska.

(PK. Cusian-Atlantik)

Das sind Sowjetstraßen. Das ist zwar nicht die Bestimmung des Kraftradfahrers, aber in der Not beschafft sich der Fahrer ein Gespann. Es geht auf jeden Fall vorwärts

Nezaslišan zločin boljševikov

470 nemških žena in otrok so boljševiki izropali in jih izpostavili najhujšim mukam

V nedeljo so odkrili na iransko-turški meji trpljenje 470 nemških žena in otrok, ki so v spremstvu osebja nemškega poslaništva v Teheranu dopotovali v Turčijo. Iranska vlada jim je skupno z boljševiki in z Angleži zjamčila prosto pot v Turčijo. Vse Nemce — može, očete, brate itd. — pa je iranska vlada internirala in izročila boljševikom in Angležem. Tako so se pod vodstvom nemškega poslanika podale rodbine teh nesrečnih Nemcev na pot iz Teherana v Turčijo. Kljub temu, da sta sovjetska in angleška vlada zjamčili nemškemu poslaniku neovirano pot, so bile rodbine interniranih Nemcev izpostavljene strašnemu mučenju, kar se je zgodilo proti vsem predpisom mednarodnega prava. Sovjetski vojaki in oficirji so najprej izropali ves transport na ta način, da so odvzeli ženam interniranih Nemcev vse dragocenosti, med drugim so tudi izropali celokupno prtljago nemškega poslaništva. Boljševiki so vzeli kovčke, kožuhe, nakit in vse, kar se jim je zdelo vredno dovolj. Nemški poslanik in drugi nevtralni diplomatje niso mogli ničesar ukreniti proti temu nezaslišanemu postopanju.

Najhujše se je zgodilo tik pred turško mejo. Sovjetski vodja transporta je zapovedal moškim, naj se postavijo na prostem polju v dvojne vrste. Nato pa so sovjetski vojaki in med nje pomešane boljševikinje napadli žene in otroke, katerim so grozili z ustrelitvijo.

Medtem so boljševiki z orožjem krotili omenjene moške člane transporta. Žene in deco so izropali do golega. Ženam so trgali uhane in prstane s tako silo s telesa, da so bile mnoge žene težko ranjene. Celo poročnj prstani so izginili v žepih boljševikov. Ženam in otrokom so pustili še samo kake stare plašče. V takem stanju so prišli člani transporta v Turčijo. Nobenega dvoma ni, da so se pri tem nesramnem in za boljševike značilnem napadu izživljali zlasti židje. Ne samo Nemčija, ves kulturni svet obsoja z gnjevom to nezaslišano sramoto, s katero so se poleg boljševikov obremenili tudi gospodje Angleži.

USA se ne smatrajo zaveznikom

Takoj po otvoritvi moskovske konference Angležev, Amerikancev in rdečih oblastnikov so izdali uradno izjavo, ki je pa bila zelo redkobesedna. Ta izjava ugotavlja, da je konferenca sklenila vpovstaviti šest odsekov ali komisij za suhozemno vojsko, mornarico, letalstvo, transporte, surovine in dobave sanitetnega materiala. Ti odseki bodo baje ž v petek predložili svoja poročila o potrebah Sovjetije. Iz nadaljnjih izjav je bilo razvidno, da so se v prvi vrsti bavili s sila težavnim vprašanjem transporta ameriškega in angleškega

vojne materiala v Sovjetijo. Jasno je, da so si razbijali glave najbolj o tem, kje da bi bilo mogoče najbolj varno in po najkrajši poti poslati boljševikom orožje in drugi material. To vprašanje je tudi v ospredju razmotrivanj ameriškega tiska, ki ugotavlja vedno znova, da ameriška produkcija vojne materiala še ni tako daleč, da bi lahko zalagala lastno armado in še tvorila arzenal za sovražnike Nemčije. Zelo zanimiv je v zvezi s tem neki članek, ki ga je napisal znani ameriški časnikarski kralj Randolph Hearst. Ta vodilni ameriški publicist namreč ugotavlja, da itak nima smisla pošiljati boljševikom orožja, ker stoje tik pred porazom in ker zloma ni več mogoče zadržati.

Značilna je bila ob otvoritvi moskovske konference tudi izjava, ki jo je podal angleški lord Beaverbrook. Zastopnik Anglije je namreč uradno imenoval Sovjetsko Unijo kot »zaveznika Anglije«, za katerega da bo Anglija doprinesla »vsako žrtev«. Še bolj značilna je bila Harrimanova izjava. Zastopnik Amerike je dejal, da bodo Zedinjene države tudi podpirale Sovjetsko Unijo, povdaril pa je, da je prišla delegacija Zedinjenih držav »skupno z zaveznikom Sovjetske Unije« — torej z Anglijo — v Moskvo. Iz te izjave je nedvoumno razvidno, da se Amerikanci ne smatrajo kot zavezniki boljševikov.

Vsekakor je takozvana moskovska konferenca prizor nemoči, ki vlada v sovražnem taboru nasproti zmagovitemu prodiranju nemških armad na vzhodni fronti. »Konferiranja« v času, ko govori nemško orožje, pač ne bodo prinesla boljševikom nikake uspešne pomoči. Vsa znamenja kažejo, da so zlasti Amerikanci že obupali nad odpornostjo boljševiške vojske. Njihova prisotnost v Moskvi je le slaba tolažba za Angleže, še slabša pa za boljševike same.

Mit Todesverachtung gegen den Feind

Von Kriegsbericht Otto Paust

PK. Trotz der Schwere des Kampfes und trotz der ungeheuren Anforderungen, die der Krieg gegen Sowjet-Rußland an Führung und Truppe stellt, kämpfen alle Verbände der deutschen Wehrmacht mit einer Todesverachtung, die ihnen zu höchstem Ruhme gereicht. Sieg um Sieg wird errungen, der in all seinen Einzelheiten und Vorbedingungen von zahllosen, oft kleinen, Einzelaktionen abhängig ist und sich oft auf Einzelentschlüsse aufbaut. Denn jeder Sieg setzt sich zusammen aus Einzelleistungen und Einzelerfolgen. Die Führung muß sich auf die Unterführung oder gar auf den Entschluß des Einzelnen verlassen können. Nicht immer kann über die Einzeltat berichtet werden, oft genug geht sie im gewaltigen Geschehen dieses Feldzuges und seiner Riesenfront unter. Was an soldatischen Leistungen Tag für Tag und Nacht für Nacht vom Eismeer bis zum Schwarzen Meer sich in einer gigantischen Fülle zuträgt, das wird

auch die spätere Geschichtsschreibung niemals alles aufzeichnen können. Ruhmesblatt reiht sich an Ruhmesblatt. Aus ihnen flicht die deutsche Geschichte der-einst den großen Kranz zur Ehre der Nation. Aus Tausenden von Großtaten der deutschen Führung und aus Hunderttausenden von Einzelthaten aber wächst der Endsieg unseres Vaterlandes. Und auf die kleinen Erfolge, die oft nur aus der Kühnheit und Geistesgegenwart, aus der Vaterlandsiebe und Todesverachtung einer Gruppe von Soldaten, eines Einzelnen gar, bestehen, kommt es an! Hier schlägt die Flamme soldatischen Geistes durch, hier sprang der Funke der Führung auf den Alleingestellten über, hier wurde gehandelt ohne besonderen Auftrag, über den gegebenen Befehl hinaus!

Ein Seeaufklärer der deutschen Luftwaffe stößt auf zwei Sowjet-Zerstörer, die vom nördlichen Finnischen Meerbusen nach Süden in hoher Fahrt streben. Der Aufklärer meldet die feindlichen Kriegsschiffe unseren Kampfverbänden und hält trotz ständigen und starken Abwehrfeuers dauernd Fühlung mit dem russischen Marineverband. Während er auf das Eintreffen der deutschen Bomber wartet, und die feindlichen Zerstörer in hoher Fahrt nach Leningrad streben, werden zwei russische Kampfmaschinen, schwer bewaffnete DB 3, gesichtet. Der Seeaufklärer greift die Übermacht an, drückt beide Feindflugzeuge auf Meer. Die eine Bombenmaschine zerschmettert und sinkt, die andere wird von dem Deutschen verfolgt, kann aber infolge ihrer höheren Geschwindigkeit entkommen. Die sowjetische Besatzung der abgestürzten Maschine treibt im Wasser. Die beiden Sowjet-Zerstörer drehen bei, um die Besatzung aufzunehmen. Sie nehmen gleichzeitig den deutschen Seeaufklärer unter schwerstes Flakfeuer und kommen in hoher Fahrt der Seenotstelle immer näher. Das hindert den Seeaufklärer nicht, bei den treibenden Sowjets zu landen und Funker gefangen zu nehmen. Im Feuer der feindlichen Zerstörer wird gestartet. (Im Heimathorste macht dieser Funker später Aussagen, die für die deutsche Führung außerordentlich wichtig sind.)

Inzwischen haben die von dem Seeaufklärer herbeigerufenen deutschen Kampfmaschinen den Angriff gegen die abermals flüchtenden Sowjet-Zerstörer bereits begonnen.

Das alles ist rasch berichtet und rasch aufgezeichnet. Das alles sieht furchtbar leicht aus, und früher nannte man so etwas ein Husarenstück. Was aber gehört dazu: an Zähigkeit, Kühnheit und Entschlußkraft, den Kampf gegen zwei überlegene feindliche Bomber aufzunehmen, dabei die Aufgabe der Fühlungshaltung nicht zu unterbrechen, die Wassermaschine aufs Meer zu setzen, unter dem schweren Feuer feindlicher Zerstörer, und nach glatter Landung unter dem wohlgezielten Artilleriefeuer des Gegners den Funker gefangenzunehmen!

Und dies alles angesichts drohendster Gefahr der Gefangennahme durch die Sowjets! Eisige Todesverachtung allein, großes Selbstbewußtsein und starkes Selbstvertrauen ermöglichen derartige Taten. Eisige Todesverachtung! Die Männer der deutschen Wehrmacht besitzen sie. Über alles Pflichtbewußtsein und über alle Pflichterfüllung hinaus ragen ihre Leistungen! Immer wieder werden Vorbilder an Kühnheit und Entschlossenheit erreicht und, wenn möglich, werden diese Vorbilder noch in den Schatten gestellt.

KREML

V srcu Moskve, neposredno na severnem obrežju loka, ki ga tam dela reka Moskva, leži na takozvanem 43 metrov visokem hribu Borovicki, že stoletja Kreml, nekdanji utrjeni grad starih moskovskih velikih knezov, pozneje ruskih carjev in danes boljševikov.

Besedo Kreml se je od nekdanj v današnji Sovjetiji uporabljalo za imenovanje vseh gradom podobnih starih mestnih četrtil. Na ta način je tudi moskovski Kreml, ki je prvotno služil kot svetišče za božje poti, dobil svoje ime. Kreml ni grad, temveč celi najstarejši del mesta Moskve v obliki neenakega petkotnika, ki ga obdaja dva kilometra dolg in dvajset metrov visok zid. V njegovi notranjščini se nahajajo cerkve, samostani, palače, vojašnice, arzenali ter ostala upravna poslopja. Iz svoje zvišane lege ob reki Moskvi obvlada Kreml celotno sliko mesta Moskve.

Skozi visok, z zobčastim nadzidkom in stolpi okrašen zid vodijo petera vrata, od katerih so najznamenitejša »vrata odrešenja« (spaskija varota) s čudodelno sveto podobo. Tu so leta 1326 pod Ivanom Kalita-jem iz lesa zgradili ter v letih 1475—79 po stavbeniku Fioravanti-ju iz Bologne iz kamena obnovili vnebohodno katedralo. V tej kakor tudi v vseh ostalih cerkvah Kremla se nahaja mnogo starih fresk, s plemenitim kamenjem obloženih podob, mozaikov in drugih umetnosti. To je bila cerkev, v kateri so kronali ruske carje ter grobnica moskovskih metropolitov. Med drugimi zanimivimi poslopji so med 15. in 17. stoletjem postavili tudi palačo »Belvedere«, ki ima velikansko dvorano, katere bok sloni samo na enem v sredini dvorane stoječem stebri. Carska palača datira iz leta 1838-49. Ome-ne vredna je tudi leta 1851 dogotovljena palača »Orušajnaja palata«. V isti se je nahajala velika zbirka kron, draguljev, staroveških slik, gala-kočij in orožja. Zraven te palače je stal 393 centov težak top »Car Puška«. V 1736. leta dograjenem vojnem arzenalu je stalo 800 komadov leta 1812 Napoleonovi vojski zaplenjenih topovskih cevi. Največja znamenitost Kremla je pa bil zvon »Car Kolokola«, postavljen ob vznožju 82 metrov visokega cerkvenega stola Ivana Velikega, ki so ga vlili leta 1731 in je tehtal 1960 centov.

Največja zgradba Kremla je »Velika kremelska palača« iz 19. stoletja, ki je zgrajena in opremljena z vsem razkošjem.

(PK. Manthey-Weltbild)

Schwer ist die Arbeit unserer Pioniere. Selbst dort, wo die Brücken nicht gesprengt wurden, sind sie meist in so schlechtem Zustand, daß unsere schwere Fahrzeuge sie nicht passieren können. Hier müssen immer wieder unsere Pioniere einspringen.

Njena notranjost je zajela najstarejšo kremelsko cerkev »spas na boru«, po našem »rešitev v gozdu«, kjer danes sedijo rdeči nasilneži.

Odkar gospodarijo boljševiki, je ogledovanje kremelskih znamenitosti do skrajnosti otežkočeno in omejeno. V prostorih, kjer so nekoč konferirali najvišji voditelji predsvetovne vojne dobe, se je zadnjih dvajset let podpisalo in odredilo največ smrtnih obsodb. Pod dvoranami, v katerih so nekoč zasedali visoki dostojanstveniki preteklosti, sedijo danes v močno zavarovanih podzemeljskih kletah Stalinovi generali, skrivajoč se pred nemškimi bombami. Tam sprejemajo tudi poročila o porazih svoje vojne sile, dokler jih nemški vojaški škorenj ne bo uničil.

Gauleiter dr. Uiberreither spodnještajerski mladini

V okviru zborovanja voditeljev mladine in sportnih prireditev so minulo nedeljo v Marburg-u priredili jutranjo proslavo organizacij iz mesta Marburg. Na Sophienplatz-u je postavljenim in zbranim odredom govoril tudi Gauleiter dr. Uiberreither. Po uvodnem govoru je naslovlil svoj govor mladini. Popisal jim je pomen jutranjih proslav. Nadalje je govoril o boju in delu kot življenjskih zakonih. Pri tem je prišel na delovanje mladine na Spodnjem Štajerskem, ki se bo odslej vršilo v novi črti. Mladini je predočil vse dosedanje storitve ter omenil dolžnosti, ki jih imajo tudi mlada ramena. Mi smo sodobniki Führer-ja ter kot taki deležni velike sreče, da smo sodelavci pri njegovih veledeljih. Prvič v zgodovini je ustanovljena Velika Nemčija, za katero smo se v rjavih bluzah borili in za katere

obstoje se sedaj v sivih bojnih uniformah bijejo bitke. Ko bo te vojne konec, bomo nadaljevali naše boje zopet v rjavih suknah, ker končno veljavno zmago dobojimo šele pozneje. Pri tem gre za storitve in sodelovanje vsakega posameznika, vsakega fanta in vsakega dekleta.

Nato je Gauleiter omenjal usodni boj nemškega ljudstva. Po letih teoretičnih bojev govori sedaj meč. Kdo bo zmagal, o tem ni dvoma. Odprta so vrata in dva svetova: Nemčija, kjer vlada nacionalsocializem in Sovjetija s svojim boljševizmom sta se spoprijeli. Kdo to vojno zgubi, bo zdrobljen. Dogajanja nudijo neovrgljiv dokaz, da ne odloča količina orožja, temveč duh, ki je v dušah njega nosilcev.

Gauleiter je nadalje podčrtal srečno usodo zedinjenega nemškega naroda, ki

Razsodišča v organizaciji Steirischer Heimatbund

Po končanju organizatoričnih del začnejo v organizaciji Steirischer Heimatbund delovanja razsodišč (Schiedsgerichte). Razsodišča so organi Heimatbund-a. V svojih odločitvah so neodvisni. Nikakšna povelja političnih voditeljev, temveč pravila in smernice v duhu nacionalsocialističnega svetovnega nazora morajo biti podlaga za razsodbe.

V pristojnost razsodišč ne spada izvedba obnove, pač pa opravek z morebitnimi elementi, ki bi motili oziroma poskušali motiti obnovitveno delo organizacije na Spodnjem Štajerskem. Take osebe bodo razsodišča lahko s kaznimi prisilila k dostojnemu delu, v primerih pa, kjer to ne bi zaleglo, ali bi bilo brezpredmetno, pa izključila. V glavnem gre za odstrani-

tev morebitnih ničevih, ovirajočih sil, ker bi sicer pridno delujoče in ustvarjajoče storitve ne prišle do pravega izraza. Pri vsem tem je pa že sam obstoj takšnih razsodišč nekakšno delovanje, ki bo služilo kot opomin in svarilo ter omejevalo poskuse nasprotovanja obnovi Spodnje Štajerske.

Razsodišča morajo uživati zaupanje ljudstva, ki si ga bodo pridobila s stvarnimi in pravičnimi razsodbami. Vse to bo mogoče, če se bodo člani postavljenih razsodišč otresli vseh osebnih interesov, prijateljskih, sovražnih in podobnih nagibov ter razsojali samo na podlagi pravice in časti, kakor jo zamišlja nacionalsocialistični svetovni nazor.

Za koga skrbi organizacija Volkswohlfahrt ?

Socialna vrednost družin, ki lahko zahtevatvijo pripomočke urada Volkswohlfahrt, se ceni po podedovani plemenski čistosti, mnogoštevilnih otrokih, prirojenem zdravju ter neoporečnem vedenju.

Odločilno vlogo igra pri tem čistost rase, ker mešanci nesorodnih plemen navadno izgubijo dobre lastnosti svojih plemen, medtem ko so slabe lastnosti podedovali. To vpliva na značaj in storitvene zmožnosti mešanca, da je manj vreden, zato pa tudi njegov naraščaj nezaželen.

Velike nege urada Volkswohlfahrt so in bodo deležne družine z mnogoštevilnimi otroki. Čim več otrok, tem več izgledov za nadaljnji obstoj in razvoj dotičnega ljudstva. Družine z velikim številom malčkov zaslužijo za svoje žrtve, ki jih s tem doprinašajo za ljudstvo in državo, vse priznanje. Zato je dolžnost skupnosti, da se takim družinam olajša nositi živ-

ljenjska bremena. Viden dokaz te pripravljenosti nemškega naroda je že sam obstoj organizacije Volkswohlfahrt, ki je v to svrhu ustanovila poseben oddelek »Mutter und Kind« (Mati in otrok).

Ker je razen številčne moči važna tudi storitvena in ustvarjalna moč ljudstva, ne zadostuje samo mnogo družin z mnogoštevilnim naraščajem. Treba je, da postanejo otroci vrli, zdravi in zmožni ljudje. Zato se dedno bolnih družin, tudi če imajo veliko otrok, od strani urada Volkswohlfahrt ne more podpirati, kakor se ne more dajati podpor ljudem, ki so s svojim vedenjem in nesocialnim zadržanjem dokazali svojo nepomembnost.

Naloga urada Volkswohlfahrt so: pospeševati visokovreden človeški naraščaj, oziroma ustvarjati predpogoje za istega. Čista rasa, mnogo otrok, prirojeno zdravje, нравstvena čistost so socialne vrednosti družin.

V svrhu lažjega razumevanja se doda, da velja povedano samo za urad Volkswohlfahrt v organizaciji Steirischer Heimatbund. Splošna ali javna dobrodelnost ali Wohlfahrt, ki jo izvajajo oblasti potom svoje socialne skrbi, podpira vsakega, ki je pomoči potreben, delanezmožen in brez sredstev. Iz tega sledi, da predstavlja prvopisana dobrodelnost nekakšno posebno pomoč in so družine, ke prejemajo že javno, lahko deležne tudi druge pripomoči, če odgovarjajo pogojem, kakor smo jih zgoraj popisali.

Nova razdelitev Sp. Štajerske

Šef civilne uprave je izdal odredbo o politično-upravni razdelitvi Spodnje Štajerske. Razdelitev je izvršena na šest okrožij ali Kreis-ov in sicer na en mestni (Stadtkreis) in pet podeželskih (Landkreis-ov). Mestno okrožje je Stadtkreis Marburg an der Drau.

V nastopnem naštevamo podeželska okrožja z navedbo občin, ki jih sestavljajo. Ker se je pri tej priložnosti nekatere občine preimenovala, prinašamo v oklepajih tudi dosedanja imena.

Landkreis Marburg an der Drau tvorijo

politične občine Bachern, Egidi in den Büheln (St. Egydi i. W. B.), Frauenberg bei Marburg (Krönich), Frauheim, Fresen (Remschning), Georgenberg (St. Georgen a. d. Pöbnitz), Gonobitz, Hagau (Oplotnitz), Hartenstein (St. Martin b. Windischgraz), Hohenmauten (Hohenmauten), Hoflensstein (Retschach), Jahring, Jakobsthal (St. Jakob i. W. B.), Kappel, Kerschbach, Kunigund (Ober-St. Kunigund), Lapriach (Laporje), Lorenzen am Bachern (St. Lorenzen ob Marburg), Mahrenberg, Oberpulsgau, Plankenstein (Heiligengeist in Lötche), Pölttschach, Pragerhof (Unterpulsgau), Preichau (Prichowa), Rast (Maria Rast), Ranzenberg (Pöbnitz), Reifnig, Richterberg (Pametsch), Rottenberg (Podwelka), Saldenhofen, St. Martin am Bachern, Schleinitz bei Marburg (Schleinitz), Schober, Täubling, Wachsenberg (St. Margarethen a. d. Pöbnitz), Waldegg (Mißling), Weitenstein, Widerdrieß (Raßwald), Windischfeistritz (Windisch-Feistritz), Windischgraz, Witschein, Wuchern, Wurz in Zellnitz an der Drau.

Za politične občine Hartenstein, Richterberg, Waldegg, Widerdrieß in Windischgraz se uredi izpostavo v Windischgraz-u.

V Landkreis-u Pettau ležijo politične občine Allerheiligen bei Friedau (Allerheiligen), Amtmannsfeld (St. Lorenzen am Draufeld), Ankenstein (St. Barbara i. d. Kollos), Benedikten (St. Benedikten i. W.), Bergneustift (Maria-Neustift), Burgstall in den Büheln (Heiligendreifaltigkeit i. W.), Dornau bei Pettau (Dornau), Dornberg (St. Wolfgang i. W.), Friedau, Golddorf (St. Johann am Draufeld), Großsonntag, Haslach in der Kollos (St. Andrä in Leskowetz) Jörgendorf (St. Lorenzen i. W.), Kaag bei Friedau (Kaag), Kaiserberg (St. Nikolai), Kircheng in den Büheln (St. Anton i. W.), Kranichsfeld, Leonhard in den Büheln (St. Leonhard i. W.), Lichtenegg in der Kollos (Lichtenegg), Mallenberg (St. Georgen i. W.), Margareten bei Pettau (St. Margareten), Maxau, Monsberg, Mörtendorf (St. Marxen), Pettau, Polstrau, Sauritsch, Schiltern am Donati (Schiltern), Stauden (Zirkovetz), Steinperg (Polenschach), Strahleck (St. Ruprecht), Thomasberg (St. Thomas bei Friedau), Treum (St. Veit bei Pettau), Unterbüheln (St. Leonhard bei Großsonntag), Windischdorf, Winterdorf (St. Urban), Wittmannsberg (St. Andrä i. W.) in Wurmberg (Grajena).

Pod Landkreis Cilli spadajo politične občine Anderburg (St. Georgen an der Südbahn), Arndorf bei Cilli (Pletrowitsch), Bad Neuhaus (Bad Neuhaus bei Cilli), Bärenthal (Bärenthal), Bischofdorf Cilli, Erlachstein (St. Marein bei Erlachstein), Franz, Fraßlau, Heifenstein, Hochenegg, Hofrain (Großpireschitz), Laufen im Sanntal (Laufen), Leutsch, Neukirchen bei Cilli, Oberburg, Oppendorf (St. Georgen am Tabor), Packenstein (St. Martin a. d. Pack), Ponigl bei Cilli (Ponigl), Pragwald, Praßberg, Rabensberg (St. Martin im Rosenthal), Rietz im Sanntal (Rietz), Rohitsch, Rohitsch-Sauerbrunn, Sachsenfeld, Süßenheim, Schleinitz bei Cilli, Schönstein in der Steiermark (Schönstein), Tüchern, Tüffer-Römerbad (Tüffer), Windischlandsberg (Windisch-Landsberg) in Wöllan.

Landkreis Rann je sestavljen iz političnih občin Arch, Arnau (Artitsch), Brückel (Dobova), Bründl, Buchern (Sabukovje), Dittmannsberg (Pischätz), Drachenburg, Gurkfeld, Haselbach bei Gurkfeld, Hörberg, Kapellen bei Rana

ima najboljšo vojsko sveta, največjega Führer-ja in najposobnejše vojskovodje vseh časov. Na to dejstvo je navezal opomin, da je bodočnost Nemčije v veliki meri odvisna od tega, če bomo vsi, posebno vsak fant in vsako dekle, srčnejši in bolj pripravljeni na vse, kakor so naši nasprotniki. Voditelje mladine je opominjal, da razen vzgoje mladine mislijo tudi na lastno vzgojo. Omenil je še ukrepe, ki so se izdali na Spodnjem Štajerskem, kar marsikdo ni razumel, čas pa bo pokazal, da so bili na mestu.

Končno je Gauleiter izjavil, da avtoriteta, ki jo danes uživa nemški narod, ne sloni samo na meču, temveč tudi na нравstvenem življenju in storitvenih zmožnostih nemškega ljudstva.

Ob razvitju zastave je dr. Uiberreither spomnil mladino, da je to zastavo, ki nam je danes luč-svetilka, pred desetletji ustvaril Führer, mnogo ljudi pa trda in pomikanja polna leta nosilo v svojih sranjih, predno so jo lahko v srcu Reich-a razobesili. Ta zastava plapolala danes na Severnem rtu in na Olympu, na Akropoli in na Eifel-ovem stolpu v Parizu. Ta zastava bo triumfirala tudi nad Moskvo. Njena zmogovitva svetloba bo izvedla preureditev Evrope.

Pesmi in fanfare so zaključile prireditve, ki je spodnještajerski mladini določila smernice in cilj nadaljnega dela.

Delo nekoč in danes

Casi, ko so učitelji in profesorji po šolah slabo uspevajoče učence karali z besedami »postaneš pač cestni pometlač«, ali pa »kramp in lopato dobiš v roke«, »poprimi se volov in gnoja« itd., so za nami. Nazor liberalno-plutokratskih vzgojiteljev, ki so kakor njih vladajoči službodajalci samo v doktorskih klobukih in inženirskih diplomah videli človeka, v človeku ročnega dela pa samo umazane, nepomembne, manjredne ljudi — je pokopan. Nacionalsocializem stoji na stališču, in to seveda tudi praktično izvaja, da je vsako pošteno in potrebno delo častno in spoštovanja vredno. Novi red, ki ga uvaja Nemčija, ne izprašuje in tudi ne uravnava svojega gledanja na ročno in umazano, nekvalificirano pomožno delo po istih koptih, kakor smo jih na Spodnjem Štajerskem poznali vse do osvoboditve. Saj vemo, kako je bilo. Če so se slabo vzgojeni šolarčki po ulicah sprli, je sinček sicer slabo plačanega malega uradnika ali pisarja svojemu še nekoliko bolj revnemu sošolcu in tovarišu navadno zabrusil v obraz rekoč: »Kaj boš ti, tvoj oče je čisto navaden delavec«. To ni bilo nič čudnega. Saj so se otroci takih in podobnih primerov zaničevanja in omalovaževanja ročnega dela nehote učili iz ust svojih vzgojiteljev, razen tega je bil za človeško družbo tisti, ki je opravljal umazana ročna dela, res manj spoštovan kakor tisti, ki je s trdim, belim ovratnikom hodil na svoja slabo plačana pisarniška službena mesta.

Sodobni nemški red je pa v svojem pravilnem pojmovanju dela tudi ročno ter sploh vsako najbolj trdo in ne-

(Kapellen), Königsberg am Sattelbach (St. Peter bei Königsberg), Lichtenwald, Montpreis, Munkendorf (Tschatesch), Peilstein, Pirschenberg (Globoko), Radelstein (Butschka), Rann, Reichenburg, Reichenstein (Senovo), Sawenstein (Savenstein), Siegersberg (Blanza), Weintental (Großdolina), Wisell, Wolfsgrund (Sromley) in Zirkle.

Landkreis Trifail ima politične občine Billichberg, Edingen (Sagor), Eichthal (Hrastnig-Dol), Gairach, Johannistal (Johannisthal), Kumberg bei Trifail (St. Georgen), Mariatal (Mariathal bei Littai), Ratschach, Steinbrück (Laak) in Trifail.

Okrajno glavarstvo Luttenberg tvorijo politične občine Abstal (Abstall), Bad Radein, Kleinsonntag, Luttenberg, Negau, Oberradkersburg, Roßhof, Süßenberg, Weinstal (St. Georgen an der Stajnz), Wernsee (Kreuzdorf) in Zesendorf.

Področje okrajnega glavarstva Luttenberg se bo po vključitvi Spodnje Štajerske združilo z Landkreis-om Radkersburg.

prijetno delo postavil v tako luč, da je prav. Delavcem in delavkam, ki pri delu dobijo žuljave in umazane roke, se takih častnih znakov napornega, ročnega dela, danes ni treba več sramovati. Roke tekstilnega barvarja, katerih se držijo ostanki barv ter negovane, nežne roke zdravnika ali profesorja so za ljudsko skupnost potrebne in sicer prve kakor druge, in če oboje rok opravi svoje delo kakor treba, sta barvar in zdravnik enake cene in enakega spoštovanja vredna. Otrok pomožnega delavca ali hlapca sedi danes v otroškem vrtcu, v šoli ali v mladinski organizaciji skupaj z otrokom najvišjega upravnega uradnika in pri pravilni skupni vzgoji se bodeta medsebojno gledala, kakor se spodobi za dva enako vredna tovariša.

Življenje zahteva, da se opravijo vsa dela, ki so za življenje potrebna. Če se hoče to praktično izvesti, je naravno, da mora človeška družba imeti tudi delovne sile za vsako delo. Življenje brez bolniških strežnic, brez čiščenja stranišč, kanalov, greznic itd. je nemogoče. Ker se tako delo mora opraviti, se za to delo mora razpolagati z delovnimi silami, ki so ravno

tako važne, kakor je važno in potrebno imeti zdravnike za zdravljenje bolnikov.

Po vsem tem in tudi po oblastno odmerjenih mezdah, ki omogočajo danes na Spodnjem Štajerskem delavcu razmeroma boljše kakor preje človeka-vredno življenje, ni več važno, če je kdo duševni ali telesni, ročni, pisarniški ali nenaučen delavec. Delavci smo vsi in vsi delamo za skupnost Velike Nemčije, ki ji je pod mojim vodstvom velikega Führer-ja vsaka delovna roka potrebna, draga in dobrodošla. Delo, ki nas po svojem načinu zamaže, oblati itd., ni nikakšna sramota. Hutter-jevimi tškalkam, ki so nekoč v Jugoslaviji povsod trdile, da so magacinerke ali razpošiljalke blaga, svojega pravega poklica ni več potrebno zatajevati. Delo je nekaj častnega. Biti cestni delavec, zidar, pastir, hlapec ali dekla, je tako koristno kakor vsak drugi poklic. Otrsti se je iz bivših časov, v katere se nikdo ne želi nazaj, še po nekod nepozabljenih predsodkov, ki so danes iluzorni, saj je jasno in logično kakor beli dan, da pisarniška »gospodična« ni nekaj boljšega in bolj važnega od pridne hišne pomočnice, dobre kuharice ali spretno šivilje.

Spodnještajerci v obrambi svoje domovine

Dne 24. julija 1917 je na gradu Monte blizu mesta Salvore ob Jadranskem morju med mestima Piran in Umag v Istriji pod poveljstvom svojega poveljnika Hauptmann-a Aleksandra Vlad-a stal strumno zdravno bataljon spodnještajerskih vojnih prostovoljcev, takozvani Freiwill. Schützenfeldbataillon Marburg IV ter čakal na prihod poveljnika odseka iz Buj. Ker je bil tisti dan za bataljon spodnještajerskih prostovoljnih strelcev praznik v pravem smislu besede, je mladim vojakom takratno čakanje na znanega in strogega ter radi tega ne vedno zaželjenega poveljnika bilo še precej znošno. Saj so čakali, da se jim na slavnosten način obesi na junaška prsa visoka odlikovanja za izredno hrabrost, ki so jo pokazali v malo preje uspešno končani deseti bitki na Soči.

Ko pridrvi avto pričakovanega Oberst-a Vogelhuber-ja in ga bataljon po ukazovanju svojega poveljnika predpisno pozdravi in sprejme, je bil grajski travnik, kjer je bataljon Spodnještajercev v razviti črti stal bolj podoben paradnemu vežbališču kake dvorske garde kakor revni frontni formaciji, ki se še ni otrešla znakov življenja po strelskih jarkih med krvavimi borbami.

Po pozdravu je sledil kratek ogled podzemnih stotnij, ki so stale kakor iz kraškega kamenja izklesane ter z očmi sledile mrtvo izgledajočemu železno-hladnemu vojaškemu obrazu suhega in priletnega Oberst-a. Najpreje se je zelo laskavo izrazil o strumnem in discipliniranem izgledu edinic. Nato je odredil svobodnejši

stav, stopil nekoliko naprej, da se ga je še bolje videlo ter spregovoril sledeče:

»V mojem že 43. leto trajajočem, na dogodkih vseh vrst bogatem vojaškem življenju, se mi danes prvokrat solzijo oči. Kot vojak, ki sem osivel in ostarel v vojaški službi, tekem moje dolgoletne vojaške dobe nisem doživel trenutka, ki bi me bil tako prijetno ganil, kakor današnji dan. Kot vojak, ki ne pozna solz, ni danes — ko sem doživel največji in najlepši dan mojega življenja, to je, da imam visoko čast, s hrabrostnimi svetinjami odlikovati Vas, komaj 16. do 18-letne spodnještajerske fante, ki prostovoljno služite vojake in se prostovoljno bojujete za svojo ljubljeno domovino — prvokrat v življenju tečejo solze radosti in veselja. Ganjen v globino srca, cenim, spoštujem in rešpektiram bataljon Spodnještajercev, ki si je s svojimi po letih bolj fantom kakor možem podobnimi vojaki-prostovoljci priboril zmage in uspehe, o katerih bo govorila zgodovina ter bodočim pokolenjem služila za zgled ter pripovedovala, kako so v svetovni vojni Spodnještajerci ljubili in branili svojo domovino. Štajerski fantje! (Steirerbuben). Kot Vaš poveljnik odseka občudujem Vaše lepe vojaške lastnosti. Čestitam Vam vsem, Vašim roditeljem, Vaši lepi Spodnji Štajerski, Vašemu Marburg-u, od koder ste večinoma doma, in vsem Vašim krajem, kjer ste se rodili in kot otroci vzgojili ter komaj šolskim klopem odrastli, postali prostovoljni vojaki in sedaj veliki junaki. Čestitam Vam k odlikovanju, ki bodo Vam, Vašim krajem in Vašim potomcem viden dokaz,

GOSPODARSTVO

„Dobro“ gospodarjenje - dandanes

Kot vse na svetu, se tudi pojem »dobre« gospodarjenja s časi vred spreminja. Bili so časi, ko smo kot dobrega gospodarja čislali onega, ki je imel »debele jurje«, naložene po raznih denarnih zavodih, ali pa jih je celo skrival doma v skrinji, če ne celo pod vzglavjem v svoji postelji. To so bili časi denarnega gospodarstva. Bili so, ni še dolgo tega, tudi časi, ko smo šli k dobrim gospodarjem tiste, ki so na sodnih dražbah ali pa pod roko kupovali zemljišče za zemljiščem, posestvo za posestvom, ki je bilo prodano revnemu zadolženemu kmetiču. Pregarjali so uboge družinice iz rodnih domov ter pustili njive v pušči, ali pa so jih zasadili s sadnim drevjem, da, celo pogozdili. Število velikih nekmečkih posestev se je na tak način dan za dnem večalo, naša kmetijska proizvodnja pa je vsled takega postopanja stala pred dokončnim propadom. To so bili časi zadnjih trenutkov neoviranega liberalnega gospodarstva. Prehajamo v nov čas: čas gospodarskega sodelovanja, v čas enotnega načrtnega gospodarstva. V bodoče posameznik ne bo imel več tako »prostih rok«, da bi lahko »gospodaril« po svoje, tudi če bi njegovo gospodarsko udejstvovanje bilo skupnemu narodnemu gospodarstvu samo v škodo, ne pa v korist. In dober gospodar bo le tisti, ki bo s svojim gospodarskim udejstvovanjem doprinesel čim večji delež k skupnemu gospodarskemu uspehu in napredku. Taka bo označba dobrega gospodarja v bodočih dneh. **Kdo pa je dober gospodar danes?!** Po kakih smernicah naj naš kmečki gospodar uravnava svoje gospodarstvo dandanes, da bo pravilno sledil klicu časa in upravičeno nosil vzdevek »dobre« gospodarja? Predvsem dober kmečki gospodar v sedanjih razmerah ne bo zbiral denarja in ga hranil na kupu! Denar sam na sebi je namreč gospodarsko popolnoma neproduktiven, nekoristen, ali kakor pravimo: ni gospodarska dobrina, niti jih ne ustvarja, temveč je le sredstvo, ki omogoča izmenjavo posameznih gospodarskih dobrin.

Kdor torej hrani denar doma in ga odteguje prometu, ni dober, temveč slab gospodar, ker s takim ravnanjem ovira kroženje denarja in s tem reden tok gospodarskega življenja. Dober gospodar bo torej skrbel, da denar, ki ga je prejel iz svojega gospodarstva, čim prej vloži spet v svoje gospodarstvo nazaj. Drugo načelo, ki se ga mora držati dober kmečki gospodar v sedanjih časih, se glasi: V teh razmerah vlagaj svoj denar in svoje delo samo tja, kjer smeš pričakovati čim prej uspeh in povračilo!

Denarna sredstva in delovne moči so našemu malemu kmečkemu gospodarju

da je Spodnještajerc junak, kadar gre za njegovo domovino.

Sledilo je odklovanje bataljona: častnikov, podčastnikov in moštva in sicer vseh, ki jih ni že med trajajočo bitko dekoriral sam najvišji poveljnik oborožene sile. Mimohod, med katerim je lastna bataljonska godba igrala lepe koračnice, je zaključil službeni del prireditve, po kateri je Oberst še izjavil, da predstavljajo strelci elitne oddelke bojnih formacij. Spodnještajerci so se nato še pozno v noč razveseljevali na tovariški vojaški veselici, prirejeni na vrtu grada Monte.

le v skromni meri na razpolago. Posebno dandanes mora torej paziti, da jih izrabi tako, da bo imel od njih on sam in splošnost čim prej in čim večjo korist.

Torej v sedanjih časih ne bomo vlagali denarja in truda v stavbe, niti v nove sadovnjake in vinograde itd., temveč si bomo raje nabavili čim več umetnih gnojil za svoje njive in travnike, vrtove, sadovnjake in vinograde, nakupili bomo čim boljše seme, oskrbeli bomo za svoj hlev čim boljše živino kakor tudi dovolj dobre krme zanj. Spomladi bomo odločili čim večji prostor za pridelovanje povrtnine in zelenjave, posluževali se bomo vseh tehničnih sredstev in pripomočkov za zaščito rastlin pred boleznimi in škodljivci itd.

V take in podobne svrhe naložen denar in trud bo z bogatimi obrestmi vred povrtnjen v najkrajšem času v obliki večjih in boljših pridelkov, gospodar pa bo na ta način tudi izpolnil svojo dolžnost nasproti splošnosti. Tretje načelo, ki mu dober kmečki gospodar dandanes sledi, je: V sedanjih razmerah moramo naravnati svoje gospodarstvo k cilju, da pridelamo kar največ živil.

Enako bomo v kar največji meri nadomestili rejo volov z dobrimi molznimi kravami. Vole bomo gojili le v primeru, če nimamo konj, posestvo pa tolikšno, da ne moremo izhajati samo z od časa do časa najeto delovno živino, oziroma s kravjo vprego. Mnogokrat je namreč mogoče opaziti, da stojijo konji in voli po cele dni brez dela v hlevu ter upropaščajo krmo brez haska, medtem ko bi jo molzne krave neprimerno koristneje izrabile. Po sličnih smernicah se bo dober kmečki gospodar ravnal dandanes tudi pri vseh ostalih gospodarskih panogah ter tako s povečanjem in izboljšanjem svoje kmetijske proizvodnje koristil sebi in skupnosti.

× **Razstava Wiener Messe v številkah.** Letos je na tej gospodarski prireditvi v 1096 prostorih ali stojnicah razstavilo 2226 tvrdk, od katerih je bilo 439 iz tujine. Razstavo si je do nedelje ogledalo 420.000 oseb. Od teh je bilo 6000 inozemcev. Ogromno zanimanje je bilo za posebno razstavo plinskih generatorjev, katero je v petih dneh obiskalo 300.000 ljudi. Uprava razstave je radi ogromnega zanimanja sklenila razstavo oddelka generatorjev podaljšati do 12. oktobra, vstopnino pa primerno znižati.

× **Nadomestilo za pogonsko tekoče gorivo.** V Nemčiji imajo 150.000 tovornih avtomobilov, ki so urejeni na pogon s plinskimi generatorji. To prihrani nemškemu gospodarstvu 45 milijonov litrov tekočega goriva letno. Prihodnje četrletje bo nemška industrija izdelala nadaljnjih 6000 tovornih avtomobilov z generatorji ter jih stavila za gospodarske potrebe na razpolago. V teku nadaljnega polleta bodo nemške tovarne izdelale 33.000 plinskih generatorjev, ki predstavljajo že danes pomemben vir pogonske sile. Po vojni se bo verjetno vse to še spopolnilo in postalo nekaj trajnega.

× **Krompirjevo moko bodo izdelali na Hrvaškem.** Da se zniža potrošnja pšenične moke, bodo na Hrvaškem v kratkem otvorili mlinsko podjetje, ki bo mlelo krompirjevo moko.

(Scherl Bilderdienst)

Segen der Sonne. Herrlich sind die Trauben gediehen und auch verlockend süß

× **Nove hladilnice za sadje in sočive** gradijo v Bolgariji, ker se je radi povečanja izvoza pokazala tozadevna potreba.

× **Ugoden pridelek žitaric** zaznamuje letošnja žetev v Evropi, ki je radi vojnih razmer na celi črti povečala svoja žitna polja. Obdelanih je bilo nad 32 milijonov hektarjev zemlje ter cenijo, da je celokupni pridelek pšenice dosegel desetletno povprečnino evropske žetve. Na Hrvaškem so pridelali milijon ton pšenice ter se s tem rešili skrbi za kruh do nove žetve. Italija računa na 8 milijonov ton žita. V Nemčiji ravnokar mlatijo in so poročila o pridelkih zelo ugodna.

× **Monopol na nakup riža** so uvedli v Bolgariji. O monopolskih pravicah razpolaga ravnateljstvo žitnega nakupa in izvoza.

× **23.400.000 družinskih gospodarstev** so našli v Nemčiji pred izbruhom sedanje vojne.

× **Državna gospodarska pomoč za Spodnjo Stajersko.** Uradni list šefa civilne uprave prinaša v svoji izdaji z dne 24. septembra 1941 tozadevni razglas, iz katerega posnemamo glavne misli. Svrha pomoči (Reichswirtschaftshilfe) je, da se Spodnji Stajerski olajšajo gospodarske težave, ki so nastale radi priključitve Spodnje Stajerske v gospodarstvo Reich-a, storitvene zmožnosti spodnještajerskega gospodarstva pa približa Reich-u in pritegne v načrte velikonemškega gospodarskega obnovitvenega dela. V zasledovanju teh ciljev se bo državno gospodarsko pomoč nudilo za ustanavljanje novih gospodarskih obratov, predvsem v okviru štiritletke, ter za povečanja, preureditve in obnovitve že obstoječih obratov. Nadalje za financiranje tekočih naročil in odstranitve morebitnih kalamitet, povzročenih po približanju spodnještajerskih cen cenam Reich-a. Pa ne samo obrtna, temveč tudi kmetijska in gozdarska podjetja Spodnje Stajerske bodo deležna ugodnosti državne gospodarske pomoči. Prošnje za tako pomoč bo, kadar bo Spodnja Stajerska popolnoma priključena Reich-u, predlagati gospodarski in rokodelski zbornici.

UMNI KMETOVALEC

Apno v kmetijskem gospodarstvu

Vemo za pomočnika, ki bi kmečkemu gospodarju namesto hlapcev in delavcev, namesto pluga in motike, prerahljal vse njive, izboljšal travnike, sadovnjake in vinograde — vse to za prav malo denarja. Toda čudno: le tu in tam se najde kmet, ki tega dobrega in poceni pomočnika vzame v delo, ogromna večina naših gospodarjev pa zanj ne ve, pa tudi če ga pozna, ga prezira in podcenjuje. Kdo je ta kmetov pomočnik, kako mu je ime? **Apno!** Apno?! No, saj tega pa vsi dobro poznamo! Saj brez apna ni mogoče zidati, ni mogoče beliti postopij in prostorov...

Res, to veste! Toda, da brez apna ni mogoče niti dobro kmetovati, tega ne veste, ali vsaj gospodarite tako, kot da bi tega ne vedeli! Da je treba leto za letom na njive navažati hlevski gnoj, to ve vsak kmečki otrok. Da se da s pomočjo pravilne uporabe umetnih gnojil pridelke neverjetno povečati in izboljšati, se vsaj polagoma začenjajo uverjati tudi najbolj zakrknjeni starokopitneži. Pomen in vrednost apna v poljedelstvu pa zna v naših krajih ceniti le malokateri gospodar.

Za primer navajamo, da so letošnje jesen v nekem okolišu naročili kmetje za jesensko gnojenje nad trideset vagonov umetnih gnojil — apna pa le pol vagona!

To je dovolj jasen dokaz, kako malo se naši kmetje zavedajo pomena apna v poljedelstvu.

Skušali bomo zato v naslednjem nekoliko pojasniti, zakaj je apno v poljedelstvu važno in kako naj se ga poslužujemo.

Da ni zemlja, ki jo obdelujemo, vsepovsod, včasih celo na eni in isti njivi, enaka, to ve vsak kmečki gospodar. Je težka in lahka, ilovnata in peščena, močna in slaba, mokrotna in suha, pa še različne barve površ. Vse te lastnosti in posebnosti različnih zvrsti zemlje uspevajo. Ponekod uspeva krompir izborno, pšenica pa slabo, drugod spet obratno.

»Kakor je pač zemlja!« pravijo kmetje ter s tem hočejo reči, da ni pridelok posameznih rastlin odvisen samo od obdelovanja, gnojenja, kakovosti semena — temveč tudi od kakovosti zemlje same! A na kakovost zemlje izredno, včasih celo odločilno vpliva količina apna v njej. Toda pri tem moramo takoj poudariti, da vpliva na kakovost zemlje samo apno v gotovem določenem stanju, medtem ko je za kakovost zemlje in za uspevanje posameznih rastlin skoraj brez pomena, koliko je v zemlji n. pr. apnega kamenja oz. peska.

Oblika apna, ki je za poljedelstvo važna, se naziva **hidrooksidno apno**. Od dejstva, kolikšno množino apna v tej obliki posamezne zemlje vsebujejo, je v veliki meri odvisna njih kakovost in sposobnost za pridelovanje posameznih pridelkov.

Na splošno velja, da vsebujejo lahke zemlje več apna kot težke, suhe več kot mokrotne.

Točno se da ugotoviti količina v zemlji se nahajajočega apna s posebnim »preizkusom« zemlje glede na apno in se izraža v. notah »pH«. Čim večje število »pH« ima zemlja, tem več apna vsebuje, čim manjše, tem bolj revna je na apnu. Zemlje, ki imajo izpod 5 »pH«, nazivamo **kisle zemlje**.

Posamezne poljske rastline zahtevajo različne množine apna v zemlji. Tako

uspeva na pr. oves, rž, krompir in nekatere trave še v prav kislji zemlji (pri 4.5—5 pH). Nasprotno pa zahteva na pr. lucerna in koščičasto sadno drevje prav močno apneno zemljo (7—8 pH). Izmed ostalih rastlin izhajajo z manjšo količino apna na pr. vse trave, grah, navadna detelja, paradižniki, solate, buče in kumare, pa tudi fižol (5—6.5 pH), medtem ko na primer pšenica in ječmen, sadno drevje, pesa, čebula, zelje itd. zahtevajo močno apneno zemljo (6.5—7.5 pH). Ker je oves za apno najbolj neobčutljiv, uspeva tudi v močno apneni zemlji. Naše zemlje so po večini vse bolj ali manj kisle, to je, imajo premalo apna v sebi, da bi mogle v njih močno apneno zemljo zahtevajoče rastline dobro uspevati. Iz tega razloga je nujno potrebno, da dodamo zemlji toliko apna, da ga nobena rastlina ne bo pogrešala. Pa še drug važen razlog je, zakaj moramo zemlji dodajati apno: **Ker apno zemljo rahlja, s tem omogoča dostop zraka in s tem rastlinskim koreninam izkoriščanje hranilnih snovi, posebno sprstenine (humusa), ki se v zemlji nahajajo.**

Marsikdaj se gospodarji pritožujejo, da njihova zemlja ne jemlje gnoja, to je, da gnoj nekako zoglei, namesto da bi sprstnel in se zmešal z zemljo. Taki zemlji primanjkuje zraka, oziramo apna, ki zemljo rahlja in s tem omogoča zraku dostop. Drugod raste po njivah in travnikih preslica in lapuh. Tudi to je znamenje, da tej zemlji primanjkuje apna. Zato si zapomnimo: Z apnom bomo gnojili vsem težkim in močnim, posebno pa še vsem vlažnim zemljam, da jih bo apno zrahljalo in osušilo. V lahkih, rahlih in peščenih zemljah bomo z apnom gnojili samo tam, kjer gojimo lucerno in druge apno zahtevajoče rastline. V ostalem pa bomo na takih zemljah glede gnojenja z apnom previdni, ker se hranilne snovi iz takih zemelj že itak prehitro izgubljajo, apno pa bi to samo še pospešilo.

Pravilno »apnenje« je dostikrat več vredno kot gnojenje, nepravilno uporabljano apno pa lahko povzroči veliko škodo. In to ne samo na lahkih, rahlih zemljah, temveč povsod: če namreč ne upoštevamo pravila, da ne smemo trositi apna istočasno, ko gnojimo zemljo s hlevskim gnojem, s superfosfatom, s kostno moko in sploh z gnojili, za katere kaže tabela o mešanju z apnom prepovedano! Pazimo torej na to! Kako bomo z apnom gnojili? Naročili bomo takoj potrebno množino žganega apna v kosih, ali pa apnega prahu. To pa zato, ker traja v teh časih po cel mesec ali dva, preden apno dobimo. Če smo dobili apno v kosih, ga bomo pustili, da razpade v prah. Prav uporabni so tudi odpadki pri žganju apna, to je apneni prah, pomešan s pepelom itd.

Decembra ali januarja pa bomo apneni prah raztrosili. Pa ne preveč skopo! Na vsak oral površine potrosimo po več tisoč kilogramov prahu — čimbolj je zemlja vlažna, ilovnata in humozna, in čim dalje že nismo apnali, tem več apna privoščimo zemlji! Apnimo po potrebi vsakih 3—5 let. Dobro je, če moremo potrošeno apno zabranati, nujno pa ni! Če smo »apnenje« zemlje pravočasno in pravilno izvedli, se bomo čudili uspehu! Zemlja, ki se je prej vlekla v brazdah za plugom, se bo sesipala v prah, od gnoja, ki smo ga spomlad zoražali, jeseni ne bo sledu, in tudi rastline bodo imele vse drugačno rasti in plod.

(Scherl-Archiv)

Der bekannte nationalsozialistische Reichstagsabgeordnete Gottfried Feder ist am Mittwoch in Murnau (Oberbayern) im 58. Lebensjahr nach längerer Krankheit gestorben. Schon in den ersten Jahren nach dem Zusammenbruch war Feder mit der nationalsozialistischen Bewegung in Berührung gekommen. Seine bekannte Schrift »Der deutsche Staat auf nationaler und sozialer Grundlage« war ein wertvoller Beitrag zum Gedankengut unserer Zeit. Außerdem trat er durch zahlreiche Aufsätze meist finanzpolitischer Natur hervor. Nach der Machtübernahme wurde Feder Staatssekretär im Reichswirtschaftsministerium und im April 1934 Reichskommissar für das Siedlungswesen. Seit November 1934 war er Professor und seit 1936 planmäßiger Professor für Bauwesen an der Technischen Hochschule Charlottenburg.

Seveda pa ne smemo pozabiti, da je kljub apnanju, oziroma vprav radi apnanja potrebno tudi obilno gnojiti, kajti sicer bomo spoznali, da »dela apno bogate očete, pa revne sinove«, to je, da apno iz zemlje potegne redilne snovi, novih pa ji samo ne more dati!

Ptice se poslavljajo. Napočil je čas, ko prihaja vsakoletno preseljevanje ptic do svojega številčnega viška. Napačno je mnenje nepoznavalcev tega do sedaj še nepojasnjenega (sicer naravnega) pojava, namreč, da naj se selitev ptic prične s slovesom lastavic. Se kosimo in še zanjemo in še vlada pasja vročina, ko se že prvi vsakoletni selivci poslavljajo iz naših krajev. To so takozvani hudourniki, ki takorekoč bliskovito letijo proti vročemu jugu. Njim sledijo znane žukogjede: kukavica, kobilar, rjavi srakoper in zlatovranka. Proti koncu avgusta zapuščajo močvirje čaplje in bobnarice. V začetku septembra se dvignejo slavčki, pogorelčki in nekatere race. Ob ali po Malem Šmarnu (kakor je pač vreme) nas zapuščajo najbolj znane in priljubljene selivke, lastavice, na katerih vrnitev nestrpnost čakamo. V teh dneh pa se na daljno pot odpravljajo ptice-roparice: kanja, pastorka in škrjančar ter divje race, pa tudi skromna pastiričica in črnoglava velika bobnarica. Ko se pričeneja trgave, bomo lahko pričali odpotovanju podnevnih selivcev: mišarja, sive pastarice, taščice, polj-

Po 1. oktobru 1941 sprejemajo tudi vsi poštni uradi naročila za

„Stajerskega Gospodarja“

Naročnina:

četrletno RM 1.20, polletno RM 2.40 in celoletno RM 4.80

ZA GOSPODINJE

go. Ščurke najhitreje preženemo, če potresemo vse špranje in razpoke, kjer se ta mrčes skriva, s kamilčnim praškom, ki si ga pripravimo tako, da kamilične cvete posušimo in zdrobimo. Kamilični duh je ščurkom silno zoprni in jih kar duši, zato pobegnejo iz svojih skrivališč in pecepajo po tleh kakor omamljeni. Seveda jih je treba potem hitro pospraviti, ker sicer ožive. — Dobro sredstvo proti ščurkom je tudi boraks, pomešan z moko in stolčenim sladkorjem (vsakega 1 žlico). Preženemo pa to nadlogo tudi s tem, da spustimo v kuhinjo ježa, ki bo ščurke v dveh, treh nočeh do zadnjega pohrustal.

go. Sladosok iz jabolk je izvrstna, hladilna pijača pri vseh vročinskih boleznih, pri zaprtju, ovira poapnenje žil in poživlja kri. Sok iz borovnic je preizkušeno sredstvo pri motnjah v prebavi in pri malokrvnosti. Sok iz robidnic, čisti kri in krepi živce. Bezgov sok, uživan surov, je izvrstno sredstvo pri gripi in pri raznih prehlajenjih. Sok iz ribeza krepi srce, jetra, ledvice. Pijača proti prehlajenju. Grozdni sok se dobro obnese pri putiki, protinu, živčnih boleznih.

go. Kuhanje zmanjša vitaminsko vsebino. Vedno na novo se poraja vprašanje, če in v kakšni izmeri se pri kuhanju naših živil zmanjša njih vsebina na vitaminu C. Zdravnika Pamfil in Maxim sta to vprašanje temeljito raziskavala in sta ugotovila sledeče: Dočim vsebuje 1 liter mleka pred kuhanjem 21 do 24 miligramov vitamina C, preostane po kuhi le še 12 do 15 miligramov. Pri 1 kilogramu krompirja pade vsebina vitamina C od 220—255 miligramov na 60—175 miligramov, dočim pade vsebina vitamina C pri kuhanju chrovta od 320—335 miligramov na 70—197 miligramov. Zopet na novo je torej prav nedvomno dokazano, da se s kuhanjem izgubijo prav izdatne množine vitamina C in da torej dovajamo našemu organizmu veliko večje množine te dragocene snovi, če uživamo zelenjavo in drugo surovo, kot pa da je skuhanu.

Kdor oglašuje, napreduje!

skega škrjanca, drozga itd. Njim sledijo: golob-grivar, duplar, kraljiček, tukalice, ščinkavec in še nekaj nam manj znanih selivcev. Zaradi znanih vzrokov smo letos še posebno radovedni na zadnji odhod milijonske ptičje armade. Pri tem pa mislimo na nam zvesto ostale krilatice, kako jih bomo prezimili.

MALE VESTI

* **Bundestührer Steindl govori.** V Marburg-u je na seji voditelj organizacije Deutsche Jugend govoril Bundesführer Steindl, ki je med drugim izvajal: »Pravilnost ukrepov se ne da meriti po tem, če povzročajo mir ali nemir. To je zastarel nazor, ki ga nacionalsocializem odklanja. Dejstvo je, da je 95 odstotkov spodnještajerskega prebivalstva zvesto Führerju in Reich-u, ostali pa z malenkostnimi izjemami mirno sodelujejo. Spodnještajere je zelo dovzet, njegova notranja preusmeritev pa rabi čas. Ne polagam važnosti na to, da bi eden, ki je še včeraj nosil sokolsko zastavo, že danes nastopal kot navdušen nacionalsocialist. Če pa pride eden, ki pravi, da se ne more kar čez noč reorientirati, ker je bil slovenski ideologiji preblizu, je po svoji vrednosti popolnejši. Vsak ima svoj čas za uveljavljanje, vsak ima šance za sodelovanje, vsak se pa tudi mora uveljaviti.«

* **13 Nemcev je bilo v Čileju** (Ibero-Amerika) brez pravega vzroka aretiranih. Najvišje sodišče republike pa je z vsemi petimi glasovi senata sklenilo, da se ima omenjene Nemce takoj izpustiti.

* **Ministrski predsednik protektoratske vlade** (Češko-Moravska) inž. Eliaš je bil po odredbi zastopnika Reichsprotektorja 44-Obergruppenführerja Heydricha aretirani radi zločinstva veleizdaje. Inž. Eliaša so izročili ljudskemu sodišču Reich-a radi obsodbe. Istočasno je bil inž. Eliaš razrešen svoje dolžnosti kot ministrski predsednik protektoratske vlade.

* **Mussolini je pregledal v sredo v Rimu** parado štirih novih bataljonov črno-srajčnikov, ki imajo službeno označbo »Me« (začetna črka Mussolinijevega imena): Pri tej priliki je imel kratek nagovor, in sicer kakor sledi: »Legionarji! Vaši bataljoni bodo danes, dne 1. oktobra 19. leta fašistične ere, postavljeni v ozračje bitk in zmag. Od vas in samo od vas bo odvisno, ali bo ostala zmaga v vaših železnih rokah.«

* **Rojstva, poroke in smrt v spodnještajerski prestolnici.** V zadnji tretjini minulega meseca se je v Marburg-u rodilo 32 otrok, 24 deklic in 8 dečkov. V istem času je umrlo 18 Marburger-jev, od teh 9 moškega in istotako ženskega spola. Zadnja tretjina meseca septembra pa je bila izredno bogata na porokah. 44 parov si je ustanovilo lastno domovanje. Kakor zadnjič, se tudi sedaj v tem pogledu najbolj odlikuje mladina iz mestnih okrajev na desnem bregu.

* **S 1. oktobrom 1941 se je cena poedinim izvodom »Stajerskega Gospodarja« določila na 10 Rpf.**

(Scherl)

Neun Sonderpostwertzeichen gibt die Reichspost vom 29. September bis Ende November heraus zur Erinnerung an die Eingliederung der vom früheren Österreich abgetrennten Teile der Steiermark, Kärntens und volksdeutscher Teile Krains in das Deutsche Reich. Die beiden Markenbilder zeigen die Burg in Marburg, Steiermark, und die Landschaft von Veldes in Kärnten

* **Plutokratje skrbijo za svoje mize.** Kakor poročajo listi, je lord Beaverbrook, ki se nahaja sedaj v Moskvi, poslal Churchillu 25 funtov kavijarja, t. j. posebne slaščice za jaro gospodo. Ta kavijar so angleška letala transportirala ob enem z vodko, posebnim ruskim žganjem, iz Moskve v Anglijo.

* **Kronski svet v Tokiju.** V sredo se je vršil v Tokiju v navzočnosti cesarja kronski svet, katerega so se udeležili vsi člani, med njimi predsednik dr. Hara, podpredsednik Suzuki, vojni minister general Tojo, zunanji minister Tojoda in drugi člani kabineta.

* **Težka železniška nesreča na Japonskem.** V sredo zjutraj se je dogodila v Kijušiju na Japonskem težka železniška nesreča. Na progi Kumamoto—Oita je iztiril vlak. Pri tej priliki so padli trije popolnoma zasedeni vagoni v bližnjo reko. Vagoni so ostali pod vodo. Doslej so izvlekli komaj štiri mrličje, pogrešajo pa še vedno 130 oseb.

* **Na Islandiji, katero so, kakor znano, okupirali Angleži, vlada po ugotovitvah nekega ameriškega časnika velika nevolja.** Cene živcev so poskočile na dvojno višino. Islandci ne marajo Angležev, ker le-ti ne spoštujejo islandskih običajev. Islandske žene in dekleta pa kažejo napram Angležem naravnost sovraštvo. Isto velja tudi za razmerje Islandcev napram ameriškim okupacijskim četam. Omenjeni častnik je moral sam priznati, da so bili štirje ameriški mornarji okrivljeni posilstva nad neko islandsko ženo.

* **Petletnica proklamacije generala Franca za voditelja Španije.** Dne 1. oktobra je

stala vsa Španija v znamenju pete obletnice proklamacije generala Franca za voditelja Španije. Ob tej priliki je posvetil španski tisk državnemu šefu cele strani. Vsi listi so objavili Francove slike in življenjepise, razen tega pa obravnavajo listi v uvodnih osebnost velikega moža. V madridskih cerkvah so v ta namen odpeli slovesen »Te Deum«. Po vsej Španiji je vladalo 1. oktobra slovesno razpoloženje.

* **Reichspressechef Dr. Dietrich** je sprejel v ponedeljek odposlanstvo hrvatskih častnikarjev, ki se trenutno nahajajo na študijskem potovanju po Nemčiji.

* **Vsled neprevidnosti ustrelil lastno hčerko.** Posestnik Wiesenhofer v Köppelreithu je te dni pregledoval nek revolver. Pri tem je bil tako nespreten, da se je orožje sprožilo. Krogla je zadela njegovo 18-letno hčerko Marijo v trebuh. Dekle so pripeljali v težkem ranjenem stanju v bolnico v Graz, kjer je pa kmalu nato svojim poškodbam podlegla.

* **Komunistična nevarnost na Švedskem.** Mladošvedska zveza je sprejela v mestu Sollefteas resolucijo proti nadaljnjemu obstoju komunistične stranke na Švedskem. V tej resoluciji ugotavljajo Mladošvedci sledeče: »V teh dneh, ko se bori bratski finski narod na vzhodni fronti za svobodo severa, pomeni obstoj komunistov v naši deželi naravnost podpiranje sovražnika Finske.

* **Flamska mladina je nacionalsocialistična.** Preteklo nedeljo so se vršile v Antwerpenu, Kortrijkju in Herenthalu na Flamskem močnejše manifestacije nacionalsocialistične flamske mladine. Vodja flamskega mladinskega gibanja dr. Lehembre je izjavil na enem izmed teh zborovanj, da se bo flamska mladina z vsoto odločnosti borila za boljše bodočnost. Flamska mladina hoče oživitviti nacionalni socializem ter odpraviti suženjstvo in proletarizacijo delavstva.

* **»Domovina Hrvatska«** bo ime tedniku, ki ga bo za v Nemčiji zaposlene hrvatske delavce izdajalo hrvatsko poslaništvo pri nemški vladi v Berlinu.

* **Zidom ne bo dopuščena študij na univerzi v Zagrebu.** Tako se glasi razglas, ki ga je izdal rektor imenovanega vseučilišča.

* **Prvo taborišče za klateže.** V okraju Neutra so ustanovili delovno taborišče za delomržne elemente, ki bo sprejelo 70 takih klatežev. Ureditev nadaljnjih taborišč je na vidiku.

* **70 procentov celotnega premoženja Slovaške** je bilo v rokah peščice Židov. Sedaj slovaška vlada pridno urejuje problem židovstva, da jim ne bo več mogoče izkoriščati slovaškega ljudstva.

* **Skrb za kmeta.** V bližini Altenmarkta v Pongau-u (Salzburg) ležec grad Höch preurejuje organizacija Landesbauernschaft (kmetov) v šolo za izobraževanje kmetov.

* **General Wawell v Teheranu.** Angleški general Wawell je prispel preteklo soboto v Teheran, kjer je imel razgovore z odposlanci Sovjetije.

* **Pariška razstava slik nemških vojakov.** Nad 3000 slik je razstavljenih v Parizu v tamkajšnji galeriji. Gre za slike, ki so jih ustvarili za časa svojega službovanja na francoskih tleh nemški vojak-umetniki.

* **Posebne poštne znamke s slikami Marburg-a, Pettau-a, Veldes-a in Triglav-a** so izdali v spomin na priključitev Spodnje Štajerske in Gorenjske. Pošte so jih prodajale od 29. septembra do konca novembra. Dne 1. oktobra so pošte Marburg 1 in Pettau na te posebne znamke udarjale tudi poseben žig, kar je za zbiralce in ljubitelje filatelističnih posebnosti zanimivo.

* **Židje naj bi pomagali — Angliji.** Jeruzalemski židovski listi napovedujejo za čas med 8. in 12. oktobrom veliko propagando v korist nabiranja prostovoljcev za Anglijo. Na ta način naj bi se zvišalo število palestinskih židov v angleški vojski na 10.000.

* **Novi krvavi nemiri v Indiji.** Kakor poročajo listi preko Sanghaja, je prišlo v mestu Rangpur v Centralni Indiji do krvavih spopadov med prebivalstvom in angleško policijo. Več Indijcev je bilo pri tej priliki ubitih in 69 ranjenih. Od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj ne sme do nadaljnega nikdo na cesto.

* **Učite se nemščine.** V kratkem začnejo v Marburg-u z novimi tečaji nemščine po metodi Walter Weber-a »Deutsch rasch und richtig«. Prijave sprejemajo dnevno med 9. in 12. ter 14. in 19. uro v uradu Volkbildung, Kreisführung Marburg-Stadt, vogal Tegethoffstraße-Gerichtshofgasse. O prijavih pri ostalih krajevnih skupinah sledijo razglasi potom plakatov.

* **Celo mesto je izginilo v valovih.** Dne 22. septembra je minilo 50 let, odkar je mesto Johnstown v Pennsylvaniji v Zedinjenih državah Severne Amerike postalo žrtev naravne katastrofe. Šestkrat je strela zaporedoma udarila, da je pretreslo vse hiše, nakar se je 17 metrov visoko valovje v širini 900 metrov razlilo po mestu. Popustila je velikanska jez, ki je že deset let dirigirala odtok vodovja planinskega jezera v dolino. V sedmih minutah se je potopilo 3000 oseb, hkrati je pa voda mesto popolnoma izenačila z zemljo. V eni uri je voda požrla 16.000 ljudi. Valovje je hiše, tovarne, mostove, železnice, lokomotive in železniške vlake nosilo kakor čolne. Železolivarne z nad 600 delavcev so odplovale kakor šibe, če jih otrok vrže v potok. Nekaj tisoč preživelih se je rešilo na neki hrib razvalin. Naenkrat izbruhne izpod razbitkov in podrtin plamen. To je povzročilo drugo paniko. Mnogo jih je poskakalo nazaj v vodo, kjer so se potopili. Po treh dnevih groze je ogenj ugasnil, nakar so začeli z reševalnim delom. 21.000 ljudi je z mestom Johnstown našlo svojo smrt. Dve tretjini jih je uničila povodenj, ostanek pa ogenj. Nad 3000 smrtnih žrtev se ni moglo identificirati, ker so njih trupla zoglenela. Šlo je za naravno katastrofo, kakor jih poznajo samo pokrajine potresov.

* **Smrtno kazen** so uvedli za navijalce cen, verižnike in podobne dobičkaželjne prestopke na Hrvatskem.

* **100 milijonov jajc so zaplenili v Budimpešti.** Madžarski prehranjevalni minister je v spremstvu državnega podtajnika v svojem ministru preobleden v navadnega delavca osebno pregledoval tržnice in trgovine jajc, da bi ugotovil vzroke pomanjkanju tega blaga. Oba navidezna kupca sta se postavila v vrsto čakajočih ter čakala, da prideta na vrsto. Ko sta pa po dolgem čakanju končno prišla na vrsto, je zmanjkalo jajc, ker so po izjavi trgovca bila razprodana. Minister je nato takoj odredil policijsko preiskavo v dotičnem lokalu in še v sto drugih trgovinah jajc. Preiskava je odkrila 100 milijonov skritih jajc, ki so jih oblasti takoj zaplenile. Razume se, da so trgovine, ki so na ta način špekulirale z blagom, ki ga ljudstvo potrebuje za prehrano, večinoma v rokah židov.

* **Uspele rokodelske tečaje** so imeli v Cilli-ju, kjer so kleparje, ključavničarje in tem sorodne poklice teoretično in praktično spopolnjevali v njihovih strokah. Tečaj, ki jih prireja Arbeitspolitisches Amt organizacije Steirischer Heimatbund, so našli lep sprejem ter jih bodo priredili tudi v ostalih delih Landkreis-a Cilli.

* **Lev na avtomobilu.** Po poročilih inozemskih časopisov je v pustinji Rodezije neki ženski, ki se je vozila z avtomobilom, med vožnjo skočil lev na streho avtomobila. Vozilka je bila toliko prisotna, da je povečala brzino voza do skrajnosti, kar je leva spravilo do tega, da je skočil z voza ter se odstranil. — Pri Zimb-Zombi je pa drug lev napadel poštni avto. Skočil je na voz ter se krčevito poprijel vrat, od koder so ga med brzo vožnjo z veliko težavo odgnali.

* **Nad stoletni Bolgari.** Po poročilih bolgarskega časopisa »Zdravje in življenje« živi na Bolgarskem 158 nad sto let starih oseb. S tem je podan starostni rekord Bolgarov, ker nima noben drugi narod razmeroma toliko stoletnikov. Od teh 158 stoletnikov je 85 moških in 73 žensk. 121 teh starcev živi na deželi in samo 37 po mestih. Vsi skupaj so vsplšnemu zdravju, akoravno je šestim telesa teža padla na 31 do 35 kilogramov. Ista list trdi, da dobiva 15 stoletnikov ravno kar že tretjič nove naravne zobe.

* **Čuvajte se živinskih tatov.** Neznani tatovi so posestniku Antonu Apat-u v Oppendorf-u v občini Franz iz nezakljenejega hleva odpeljali 2 kravi mlekarici montafonske pasme v vrednosti 1000 Reichsmark. — Ravnotako je še neznani kradljivec vlomil v zaklenjen hlev posestnika Johann-a Stainko-ta v vasi Wogrischofzen, občina Klein-Sonntag, iz katerega mu je ukradel tisoč Reichsmark vredno triletno kobilu. Ista je kostanjeve barve ter ima na čelu in na obeh zadnjih nogah bele lise.

* **Ameriška letala so zastarela, še preden odlete.** Sotrudnik lista »New York World Telegram«, Walter Leckrone, piše med drugim, da so v Ameriki po 18 mesecih mrzličnega oboroževanja producirali manj letal, kakor jih je treba za teden dni vojskovanja. Samo malo število najmodernejših letal da je odšlo v Anglijo. Na stotine letal sicer stoji na letališčih pred tvornicami, vendar brez propelerjev in brez strelnega orožja. Ako ne bodo odstranili raznih uradnih težkoč, bodo ta letala zastarela še pred uporabo. Večjega števila zastarelih letal v Angliji niso niti prevzeli, nego so jih odposlali na neko stransko bojišče.

* **Filmske predstave** je priredila organizacija Steirischer Heimatbund v Hochenegg-u pri Cilli-ju. 667 obiskovalcem so predvajali film »Verräter« (izdajalec) ter nemški tedenski pregled.

* **Zborovanje županov so priredili v Pettau-u.** Tozadevnih službenih razgovorov se je udeležilo nad 100 oseb, ker so so jim prisostvovali tudi občinski tajniki. O davčnih zadevah je govoril vodja finančnega urada Oberregierungsrat Dr. Castellitz. Podoželske in prehranjevalne probleme sta razlagala Kreisbauernführer Straschiil in vodja prehranjevalnega urada Stabsleiter Dr. Lattmann. Naglasila sta, da je kljub vojni dotok poljedelskih strojev v okrožje ugoden. Posebna skrb se posveča preskrbi semena, predvsem semenskega krompirja, ki naj zamenja domačega. Občine bodo dobile tudi nekaj prvovrstnih domačih živali v plemenske svrhe. Ostala predavanja so se nanašala na ustanovitev civilnih uradov, na vojnogospodarske ukrepe v pogledu motoriziranih vozil itd.

* **Občina Hrastnigg v okrožju Trifail** je dobila novega župana Ditz-a. Dne 26. septembra so ga na slovesen način uvedli v njegove uradne posle.

* **100.000 obiskovalcev** si je v Parizu do pretekle sobote ogledalo razstavo »Žid v Franciji«, ki jo je priredil zavod za raziskovanje židovskega vprašanja.

DOPISI

□ **Littai.** Prebivalstvo ob reki Save, prav posebno v našem trgu, je prav zadovoljno, da je prišlo v okvir Velike Nemčije. Iz nekdanjega mrtvila so se ti kraji prerodili v novo pravo življenje. Mladina se z dušo in telesom udeležuje vseh prireditiv. Vsakodnevno petje na trgu je prijetna novost, ki razveseljuje staro in mlado. Veliko ugleda uživajo pri nas tudi učitelji nemščine, ki so končali že dva tečaja. Otroci kar tekmujejo med seboj, kdo bo preje in lepše šopke podaril tistim, ki jih spopolnjujejo v jezikovnih zmožnostih. Tečaje nemščine je pa obiskovalo staro in mlado. Posebno prebivalci kraja Rann, ki leži blizu našega trga, so se v tem pogledu odlikovali. Med njihovimi tečajniki je bil tudi sedemdesetletni Georg Jazbec, kar je gotovo omene vredno, ker sedemdesetletni učenci niso vsakdanji. — Naš trg se obnavlja in modernizira. Stara navlaka izginja. Nekdanji leseni most je zamenjalo železo in beton. Gasilni dom je čisto nov. Bivši prosvetni dom in telovadnice sta prenovljena. V gradnji je velika dvorana, ki bo služila za vzgojo mladine. Da se izboljša izgled trga, se je nekdanji nizki hišici Morantschen in Lindner preuredilo in dvignilo. Višek vseh del pa je tlakovanje oziroma asfaltiranje cest od trga Littai do vasi St. Martin, ki se bližajo svojemu dokončanju. Za vse to si je pa stekel mnogo zaslug naš župan inž. Puschmann. — Na trgu postavljen zvočnik nam v večernih urah zbira prebivalstvo ter ga s svojimi poročili o zmagovitem prodiranju naše hrabre vojske navdušuje. Istotam razobešen zemljevid pa poslušalcem omogoča pregled o zavzetih krajih ter o zasledovanju vojnih operacij, ki so svojim končnim ciljem vsak dan bližje. — Mr. Ph. Theodor Brilli

□ **Trifail.** Imeli smo kratke kuharske tečaje, ki jih je priredila organizacija Steirischer Heimatbund. 80 udeleženk se je v štirih tečajih, ki jih je vodila gospa Frieda Schöberl, naučilo pravičnega, štedljivega in okusnega kuhanja. Pozneje se bodo tudi tečajji stalno nadaljevali.

□ **Hochenegg (Gausiechenhaus) bei Cilli.** Uvodoma se lepo zahvaljujem za redno dostavo »Stajerskega Gospodarja«, v katerem zasledujem sijajno uspevanje bojev, ki jih vodi naš Führer in veleum Adolf Hitler. Daj usoda, da bo še nadalje vojna sreča naklonjena našemu Führerju, ki nam vlada in gospodari po pravičnosti in poštenju ter urejuje dosedanj krivičen družabni red širom Evrope. Kar se tiče komunizma pa rečem, da je komunizem »hudičeva zalega«, ki jo je treba pokončati. Popolnoma je zaupati previdnosti, ki vodi in čuva našega Führerja v njegovem velikem, že v veliki meri izvedenem načrtu, ki gre za tem, da se enkrat za vselej in popolnoma uniči »marksistično seme«, ki je hotelo okužiti celi svet. Pravičnost zahteva, da vsak človek dela in se udeležuje za splošnost po svojih močeh in da se lenuhe in izkoriščevalce, ki živijo na račun drugih, odpravi. Ker hoče Führer vse to odpraviti tudi med narodi in državami ter Angležem dopovedati, da morajo tudi Angleži delati kakor delajo Nemci, če hočejo uživati sadove in dobrine zemlje, se lahko vse te vojne cilje z obema rokama podpiše. M. M.

□ **Gonobitz.** Doslej smo imeli dvoje posvetovanj mater. Pri tem se je zdravniško preiskalo 150 otrok, bodočim materam dajalo nasvete in perilo za dojenčke. Revnejše in bolne družine se je obiskalo na domu ter v slučajih potrebe ob-

Naprej po do- sedanji poti

Pred petimi meseci in sicer dne 3. maja t. l. je izšla prva številka »Stajerskega Gospodarja«. Bilo je to 26. dne po vkorakanju nemške vojske v Marburg, torej v času, ki bo za Spodnještajerce ostal zgodovinsko važen. Takratni dogodki ter iz istih nastal politični položaj Spodnještajerske so rodili potrebo za časopisom, ki bi spodnještajerskemu, predvsem podeželskemu ljudstvu, postal prijateljski tolmač in svetovalec v novih razmerah. Da se poslužimo besed javnega mnenja, je iz take potrebe ustanovljeno glasilo že v svoji prvi številki razumelo položaj ter pogodilo in našlo pravilni tir svojega pisanja. »Stajerski Gospodar« je takoj vzpostavil zvezo med vasjo in mestom, prevzel je nekakšno funkcijo tolmača med upravnimi ukrepi in ljudstvom. List se je od številke do številke spopolnjeval in izboljševal. Rastel je, se širil in vsestransko pridobival. Neki časopisni strokovnjak je izjavil, da se je kar nekako iz rokava stresalo organizatorično in urejevalno, za vsako številko kvalitativno višje stoječe vsebine, ki so povsod našle svoje zaslužno priznanje. Po vseh krajih Spodnještajerske in še daleč preko njenih mej je »Stajerski Gospodar« našel naročnike, bralce, simpatizerje, oglaševalce in sotrudnike, ki ga popolnoma pravilno presojajo, priznavajoč mu v svojih dopisih trud, skrb in delo, ki je res v obilni meri vloženo v izdajo vsake posamezne številke. Ni dela na svetu, ki bi, če se ga pravilno nagradi in prizna, ne dajalo delavcem novih spodbud in veselja za izboljšanje in povečanje že doseženih storitev. Ker so tudi bralci našega lista na celi črti s svojim zadovoljstvom nagradili naš trud, nam je to bila najlepša nagrada, ki nam je pomagala k dosedanjim uspehom.

Pričujoče vrste ni gledati kot propagando. Gre zgolj za kratek pavšaliran pregled dela okrog lista, ki je doslej uspešno prebrodil vse početne in razvojne težkoče. »Stajerski Gospodar« stoji danes pri izdaji svoje 28. številke v vsakem pogledu na zadovoljivi višini. Naš tednik raste, se širi in razvija, kakor se zboljšuje in spopolnjuje celotna pokrajina, ki ji je namenjen, odkar jo vodi umna nacionalsocialistična uprava. Ker je vse, kar nacionalsocializem podvzame, dobro zamišljeno, v redu in z izbranimi močmi načeto in izvedeno, je kakor povsod tudi na Spodnjem Štajerskem uspelo vse, kar se je načelo. V tem je mnogo zaslug, da uspeva in napreduje tudi naš list.

Le po organizacijsko delo se je opravilo tudi od strani časopisne uprave. Odprema ogromnih desetisočev izvodov, ki gredo tedensko med ljudstvo, zahteva dela in brige. Dokler se radi vojne prekinjenih poštinih in pošto-hranihiških razmer ni uredilo in obnovilo, je bilo v tem pogledu mnogo sitnarij, kar je sedaj že davno v normalnem toku. Danes je veselje gledati, kadar avtomobili vozijo mnogoštevilne pakete »Stajerskega Gospodarja« iz tiskarne na pošto.

Nobenega dvoma ni, da se bo Spodnja Štajerska v okviru Velike Nemčije na vseh področjih iz dneva v dan še izboljševala in spopolnjevala. Izboljšanje kulturnih in življenjskih razmer našega ljudstva bo

darilo z denarno pomočjo. Tudi vrednostnih listkov se je razdelilo nad 2000 osebam.

tudi na naš list ugodno vplivalo, urejalci istega se bodo pa tudi odslej prizadevali, da svojo nalogo napram bralcem in domovini vestno in vsestransko zadovoljivo izpolnijo. To je naš cilj in naš delovni program ob prehodu v šesti mesec našega obstoja.

*
»Pet voditeljev hrvatske delovne službe je odšlo na povabilo Reichsarbeitsführerja v svrhu študija nemške delovne službe v Nemčiji. Ti voditelji bodo ostali dalje časa v Nemčiji. Po svojem povratku na Hrvatsko bodo na petih šolah za delovno službo izvežbali 1500 novih voditeljev delovne službe.

TO IN ONO

o. **Kakšno starost dosežejo živali?** Znano je, da dočaka slon starost 150 do 200 let. Pri konju so ugotovili, da je postal 40 do 50, v enem primeru celo 52 let star. Osel, akoravno manjši od konja, živi do 60 let. Pri govedu trdijo, da je 20 do 25 let višek starosti, ki mu ga je narava določila za življenje. Pri ovcah in kozah je med desetimi in petnajstim letom dosežena najvišja starost. Jelen dočaka 30, srna 15 do 17, damjak kakih 20, severna lisica pa 11 let. V inštitutu za živinorejo v Halle-ju je domača svinja živela celih 18 let. Pes propade okrog svojega 15. leta, njegov najbližji sorodnik volk je v ujetništvu živel 14 do 15 let, lisica pa samo 10 let. Mačke so desetimi in dvanajstim leti že ostarele. Takozvani kralj živali ali lev dočaka 30 let; če je v ujetništvu pa komaj polovico te dobe. Od ptic ima orel najdaljšo življenjsko dobo. Nad 100 let mu pripisujejo. Nad stoletno starost dosežejo tudi labudi, papagaji, sokoli, vrane ter nekaj vrst gosi in rac. V živalskem vrtu v Londonu so imeli nekoč želvo, ki je bila dokazano nad 300 let stara. Od rib so ščuke in karpi dočkali tudi starost do 70 let.

o. **Največja zajeza na Bližnjem Vzhodu.** Na Koreji so po štiriletni gradnji ravnokar dokončali nasip, ki ga je smatrati največjim na Bližnjem Vzhodu. Takozvani Soeio-nasip zadržuje vodo reke Orokijo, ki tvori mejo med Korejo in Mandžukuom. Reko so na sedmih krajih zaježili, uredili sedem umetnih jezer ter s tem pridobili ogromne komplekse ravninske rodovitne zemlje.

o. **Škorec, ki se je znal predstaviti.** Pred kakšnimi sto leti je živel v Jüterbogu kantor s škorcem, ki je imel izreden dar za ponavljanje poedinih besed in celih stavkov. Kadar je kantorju šlo kaj narobe, je imel navado, da je dejal: »To je prekleta stvar!« In če je prišel kakšen obiskovalec, se mu je predstavil: »Jaz sem kantor iz Jüterboga in to je moja žena.« Oba stavka je škorec potem vsako krat ponavljal, postala sta mu najljubša.

Vrli mož mu je bil pristrigel peruti, ni pa pazil na to, da se peruti pač obnavljajo. In tako se je zgodilo, da je škorec nekega dne izgubil. Bilo je v poznem poletju, škorci so bili lepo rejeni, ljudje so jih lovili kot izvrstno slaščico. Tudi lovec nekega grofa iz bližine Jüterboga je bil nastvil mreže. Ujel je veliko število ptic, pa je drugi za drugo zavijal vrat: Ostala sta na zadnje samo dva škorca. Lovec je baš segel z roko v mrežo, da enemu zavije vrat, ko je ta zavpil: »To je prekleta stvar!«

Ves prepadel je lovec roko umaknil, čez nekaj časa je vprašal: »Kdo pa si?« Odgovor iz škorcevih ust se je glasil: »Jaz sem kantor iz Jüterboga in to je moja žena!« Še bolj prepadel je lovec ušel — in škorca tudi.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, masno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

Jabolčnik zdrav, okusen, s 3 do 4% alkoholne stopnje, si napravite za domačo uporabo tudi brez pravega jabolčnika. Lahko si količino jabolčnika tudi pomnožite za 100 do 150%, ako naročite naš „jabolčni sok“, ki je pripravljen iz domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3,25, po pošti 1 RM več. Veliko zahvalnih pisem na razpolago. E. HRIBSEK, začasni zastopnik J. PUCKO, Marburg (Drau), Triesterstraße 57. 492

Ržene podrajčke in pšenične skope

kupuje tovarna slamnatih tuljev Paula Wessely, Pettau. 490

Krojaški vajenec

z dve in polletno učno dobo, se želi izučiti. Fegesch, Witschanetz 46, P. Groß-Sonntag. 485

Hlapca sprejme Pfarramt, Leonhard in den Bücheln. 488

Čevljarski pomočnik

za prirojevanje čevljev in škornjev išče službo. Prevzame tudi čevljarsko delavnico. Naslov v upravi lista. 487

Hlev in šupa se odda v najem. Konj, 2 voza, konjske opreme na prodaj. Naslov v upravi lista. 489

Našim prijateljem in čitateljem!

Naročnina za »Štajerskega Gospodarja« se sedaj že lahko vplačuje na naš poštno-čekovni račun »Postscheckkonto Wien Nr. 55030«. Pri vplačevanju naročnine je treba natančno paziti na računsko označbo.

„Štajerski Gospodar“

Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Bueg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Posebne predstave kulturnih filmov: v nedeljo, dne 5. oktobra 1941 ob pol 11. uri, v ponedeljek, torek in sredo ob 13.45 uri (½ na 2).

Kolonija ledeno morje

Z ladjo matico v Antarktiko — Nemški valovalni lov v Južnem ledenem morju — Krožni film — Mladini dovoljen vstop — Kulturni film — Najnovejši nemški teden-ski pregled.

Od petka naprej dajemo komad: »Na svidenje Franciska«, v katerem nastopata Marianne Hoppe in Hans Söhnker — Za mladino dovoljen vstop. 491

Lepo nagrado

dobi, kdor mi naznani, kje je moj težki kmetski voz, ki je ob preobratu ležal nekje v bližini Turnišča pri Pettau-u. Na vozni tablici je bil napis: Alojz Jureš, Boreci 17, p. Križevci, srez Ljutomer. Dopise na Alojz Jureš, Wernsee (Kreuzdorf). 486

Odredba o zaplembi premoženja v tujino pobeglih ali v tujino in notranjost preseljenih oseb

Na podlagi § 1, 2 in 4 tretje odredbe o utrjevanju nemštva na Spodnjem Štajerskem z dne 23. maja 1941 (Odredbeni in uradni list štev. 26, stran 201) se celokupno na Spodnjem Štajerskem zapuščeno od po 1. marec 1941 v tujino pobeglih ali v tujino in v notranjost preseljenih oseb zapleni za Reichsgau Steiermark ter stavi v svrhu utrjevanja nemštva na Spodnjem Štajerskem državnemu komisarju za utrjevanje nemštva na razpolago. Od oseb izseljenih v notranjost Reicha se premoženje prevzame.

Kdor tako premoženje upravlja ali poseduje, nadzira ali čuva, oziroma, če mu je znano, kje se tako blago nahaja, mora to takoj, oziroma kakor hitro nastopi navedeno stanje napram takemu premoženju, javiti uradu »Dienststelle deutsches Volkstum«, Marburg an der Drau, Gerichtshofgasse 9.

Prijavo je izvršiti pismeno. Isto se lahko izvrši tudi potom zunanjih uradov »Abteilung Haus- und Grundbesitz«, oziroma v podeželskih občinah potom županov ali orožništva.

Tozadevna prijava je obvezna tudi za vse državne urade, urade stranke in organizacij Steirischer Heimatbund.

V prijavah se mora čitljivo označiti naslov prijavnika: ime, kraj, cesto itd. ter točno označiti kraj, kjer so stvari shranjene. V kolikor postoji namen, stvari odkupiti, je to s posebno vlogo s točno navedbo poedinih komadov prijaviti.

Prijave se morajo izvršiti ne ozirajoč se na obstoječa potrdila o prevzemu blaga kot sposojenega.

Prijavi niso podvržena premoženja, ki jih upravljajo komisarji in tista, ki so bila podarjena uradom Volkswohlfahrt.

Po § 22. tretje odredbe o utrjevanju nemštva na Spodnjem Štajerskem se bo z denarno ali zaporno kaznijo neomejene višine ali z obema kaznima kaznovalo tiste, ki bi zgoraj navedene prijavi podvrženo premoženje zamolčale in s tem odrejeni prijavi dolžnosti ne ugodile.

Marburg a. d. Drau, den 20. September 1941.

Lurker,

Standartenführer.

Seftschnig

478

Cunje krojaške odrezke, stari železje in kovine, papir ovco, volno, svinjsko in govejo blago (aravco) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 2

Divje kostanje

želod in knoper kupuje Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 327

Kupim cvetlični in ajdov med ter čebelni vosek. Ernst Gert, medicinar, Marburg a. d. Drau, Herren-gasse 13. 426

Kupim vsako količino vseh vrst obodov za sita, lesenih žlic, kuhalnic, škafov, bren, strugarških izdelkov, rezbarij, pip, otroških igrač itd. Ponudbe na: Franz Božič, Holzwarenhandlung in Haselbach 58 bei Gurkfeld, Untersteiermark. 458

Malo hišico kupim

najraje v bližini Marburg-a. Ponudbe pod »Takojsnje plačilo« na podružnico uprave »Marburger Zeitung«, Pettau. 480

Vrč ali polje

v Pettau-u vzajem v najem. Dopise na podružnico uprave »Marburger Zeitung«, Pettau. 479

2 konja prvovrstna, težka, kupi Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 484

Svinjo n 2 prašiča proda August Reisman, Wochau 16, Post Kötsch. 474

Leto in pol stara

žrebica,

se proda. Naslov v upravi lista. 473

Kmetško dekle,

zmožno kuhe in samostojnega gospodinjstva se sprejme. Naslov v upravi lista. 468

Iščem službo kot

kmetška gospodinja

Sem srednje starosti, zdrava in močna. Naslov v upravi lista. 469

Službo išče sedlarski in tapetniški pomočnik Rudolf Novak, Marburg (Drau), Mühl-gasse 8. 471

Hlapca ki razume vsa vinogradna dela sprejme Alois Harz, Koschak 53, P. Marburg (Drau). 475

Viničar zanesljiv, z dvema delovnimi močmi, ki se dobro razume na sadjarstvo in vinogradna dela, se sprejme. Vprašati: Marburg (Drau), Dalmatinergasse 17. 476

Dekleta,

poštenega, veččega, samostojnega kuhinja in hišnih del sprejmem. Maria Starkel, Marburg (Drau), Sophienplatz 6. 472

OGLAŠUJTE!

Kmečko dekle,

išče službo. Najraje v Cilli-ju ali Marburg-u, Naslov v upravi lista. 466

Pomožne delavce

sprejemem za stalno. Tischlerei Koter, Marburg (Drau), Mühl-gasse 29. 483

Čevljarske pomočnike

za šivane gozjerje sprejme za stalno Gregor, Marburg (Drau), Tegetthofstraße Nr. 55. 482

Invalid kupi voziček na tri kolesa ali kolo na ročni pogon. Andrä Rojc, Dobrova Nr. 103, Post Kötsch. 470

Sprejme se 14- do 16-letno pridno, snažno

deklico

revnih ali brez staršev v malo gospodarstvo. Franz Reich, Urschendorf, Post Luttenberg. 467

Viničarja

z 4 in majerja z 2 delovnimi močmi se sprejme. Koschak 39, P. Marburg a. d. Drau. 451

Hlapec in dekla tudi poročena se sprejmeta s 15. oktobrom ali 1. novembrom. Naslov v upravi lista. 429

Najemnika

za posestvo iščem. Zelo ugodni pogoji. Naslov v upravi lista. 477

Čitajte in naročite dnevnik

„Marburger Zeitung“

»Marburger Zeitung« je uradno glasilo organizacije »Steirischer Heimatbund«. Naroča se pri »Verlag der Marburger Zeitung«, Marburg, Badgasse 6, Postscheckkonto 54.608.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark

Razglas

o podaljšanju veljavnosti propustnic

Veljavnost vseh propustnic za prekoračenje meje iz področja Reich-a na ozemlje Spodnje Štajerske, ali pa iz Spodnje Štajerske na ozemlje Reich-a, ki so veljale do 30. septembra 1941, se podaljša do 31. oktobra 1941.

Marburg a. d. Drau, den 29. 9. 1941.

I. A.
Dr. Wetzel.

481

STAJERSKI GOSPODAR

si je doslej pridobil po vsem Spodnještajerskem veliko število čitateljev, naročnikov in oglaševalcev. Desettisoči našega lista gredo na podeželje in tvorijo takorekoč most med našimi mesti in deželo. To ni nič čudnega, saj je »Štajerski Gospodar« kmetsko glasilo, ki ga ne more pogrešati nobena hiša. Naš list tolmači duh novega časa, ki je napočil z osvoboditvijo Spodnje Štajerske, razen tega prinaša zanimiv ogled po svetovnih in vojnih dogodkih. Naš tednik je vsakokrat lepo opremljen s slikami in nudi vsled svoje pestrosti zares vsakemu čitatelju mnogo dobrega čtiva. »Štajerski Gospodar« spada radi tega v vsako hišo našega lepega podeželja.